

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Klimata un enerģētikas ministra
12.07.2024.

Rīkojuma Nr. 1-2/31

“Par Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūru programmas apstiprināšanu” pielikums

**KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN
KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU
PROGRAMMA**
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU
INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Ziņošanas periodam no 2021. līdz 2030. gadam

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

SATURS

IEVADS	3
NORMATĪVO AKTU REGULĒJUMA IETVARŠ	4
1. IKGADĒJĀS INVENTARIZĀCIJAS SAGATAVOŠANA	8
1.1. Ikgadējās inventarizācijas vispārīgie kvalitātes mērķi	10
1.1.1. <i>Kvalitātes nodrošināšana, kvalitātes kontrole un verificācija</i>	10
1.1.2. <i>Programmas mērķi</i>	11
1.2. Ikgadējās inventarizācijas kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāns	14
1.3. Ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā veicamie darbi un izpildes grafiks.....	17
1.4. Uzlabojumu plāna izstrāde	23
1.5. Vispārējās un sektoru kvalitātes kontroles procedūras	24
1.6. Kvalitātes nodrošināšanas procedūras	35
1.6.1. <i>Starptautiskās ikgadējās inventarizācijas pārbaudes</i>	35
1.6.2. <i>Nacionāla līmeņa ikgadējās inventarizācijas pārbaudes</i>	39
1.7. Verifikācijas procedūras	39
1.7.1. <i>Aprēķinu salīdzinājums</i>	40
1.7.2. <i>Salīdzinājums ar SEG koncentrācijas mērījumiem atmosfērā</i>	41
1.8. Ikgadējās inventarizācijas datu un informācijas dokumentēšana un arhivēšana	41
1.9. Aptuvenās SEG inventarizācijas sagatavošana	43
2. SEG PROGNOŽU SAGATAVOŠANA	45
2.1. Prognožu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programma.....	46
2.1.1. <i>Prognožu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmas mērķi</i>	48
2.1.2. <i>Prognožu sagatavošanā veicamie darbi un laika grafiks</i>	50
2.1.3. <i>Prognožu sagatavošanas kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles aktivitātes, pārbažu formāts un laika grafiks</i>	52
2.2. Prognožu datu un informācijas dokumentēšana un arhivēšana	64

IEVADS

Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūru programma (turpmāk – Programma) ikgadējās siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas (turpmāk – ikgadējā inventarizācija) un siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) prognožu sagatavošanai, ziņošanas periodam par 2021. – 2030. gadu, izstrādāta saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 25. oktobra noteikumu Nr. 675 “Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas sistēmas, prognožu sistēmas un sistēmas ziņošanai par pielāgošanos klimata pārmaiņām izveidošanas un uzturēšanas kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 675) 46. punktu.

Programma ietver vispārēju informāciju par normatīvajiem aktiem, kuru ietvaros Latvijai jā sagatavo ziņojumi Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (turpmāk – Konvencija) sekretariātam (turpmāk – Konvencijas sekretariāts) un Eiropas Komisijai (turpmāk – EK), kā arī sniegta atsauces uz ziņošanas vadlīnijām, formātiem, ziņošanas rīkiem, iesniegšanas termiņiem.

Programmas 1. nodaļā (Ikgadējās inventarizācijas sagatavošana) sniegta informācija par ziņojuma sagatavošanas kvalitātes mērķiem, to sasniegšanai izstrādājamo kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plānu, ziņojuma sagatavošanā veicamajiem darbiem, izpildes grafiku, uzlabojumu plāna izstrādi, veicamajām kvalitātes kontroles, kvalitātes nodrošināšanas, verifikācijas darbībām tai skaitā, aizpildāmajām veidlapām, kā arī dokumentēšanas un arhivēšanas kārtību.

Programmas 2. nodaļa (SEG prognožu sagatavošana) ietver informāciju par SEG emisiju un oglekļa dioksīda (turpmāk - CO₂) piesaistes prognožu sagatavošanas kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmas mērķiem, ziņojumu sagatavošanā veicamajiem darbiem, izpildes grafiku, veicamajām kvalitātes kontroles, kvalitātes nodrošināšanas procedūrām, kā arī informāciju par dokumentēšanas un arhivēšanas kārtību.

Ikgadējās inventarizācijas un SEG prognožu sagatavošanas instrukciju (turpmāk – sektora instrukcija) struktūra pievienota Programmas 1. un 2. pielikumā. Sektoru instrukcijas tiek izstrādātas latviešu un angļu valodā specifisko ziņošanas formātos un vadlīnijās izmantoto terminu aprakstīšanai, un ir iekšēja kvalitātes kontroles un kvalitātes nodrošināšanas dokumentācija pēctecības nodrošināšanai ikgadējās inventarizācijas un SEG prognožu sagatavošanai. Tās ir pieejamas pie sektoru ekspertiem, kvalitātes kontroles vadītājam – VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC) - un Klimata un enerģētikas ministrijā (turpmāk – KEM). Pēc pieprasījuma ar sektora instrukcijām var iepazīties arī ikgadējās inventarizācijas un prognožu sagatavošanas nacionālajā sistēmā iesaistītās ministrijas.

Programma var tikt pārskatīta pēc nepieciešamības (iekļaujot jaunākos Konvencijas Līgumslēdzējušu konferences apstiprinātos lēmumus sakarā ar ziņošanas nosacījumu izmaiņām Konvencijas Parīzes nolīguma īstenošanai), bet ne retāk kā reizi piecos gados saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 675 46. punktu.

NORMATĪVO AKTU REGULĒJUMA IETVARŠ

Latvija 1992. gadā Riodežaneiro ir parakstījusi Konvenciju un ratificējusi to Latvijas Republikas Saeimā 1995. gada 23. februārī, tādējādi kopā ar daudzām citām valstīm uzņemoties saistības globālajos klimata pārmaiņu ierobežošanas procesos. Konvencijas mērķis ir sasniegt SEG koncentrācijas stabilizāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu iekļaušanos klimata sistēmā, tādējādi ierobežojot globālo sasilšanu. 1998. gadā Latvija parakstīja un Latvijas Republikas Saeima 2002. gadā ratificēja 1997. gada 11. decembra Konvencijas Kioto protokolu.

2015. gada decembrī Parīzē visu Konvencijas Līgumslēdzēju pušu konferencē tika pieņemts Parīzes nolīgums. Parīzes nolīguma mērķis ir stiprināt globālo rīcību klimata pārmaiņu novēršanai un noturēt globālo sasilšanu būtiski zem 2°C robežas salīdzinot ar pirmsindustriālo līmeni un censties ierobežot temperatūras pieaugumu 1,5°C robežās. Latvija Parīzes nolīgumu ratificēja 2017. gadā.

Latvijas pienākumi Parīzes nolīguma kontekstā nosaka īstenot saistības, ko paredz Eiropas Savienības (turpmāk – ES) nacionāli noteiktais devums (turpmāk – NDC), kas paredz ES dalībvalstu kopīgo apņemšanos samazināt SEG emisijas par vismaz 55 % līdz 2030. gadam salīdzinājumā ar 1990. gadu.

Konvencijas Līgumslēdzēju pušu konference, kas pēc Līgumslēdzēju pušu konferences 21. sesijas vienlaikus kļuvusi par 2015. gada 12. decembrī noslēgtā Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņām (Parīzes nolīgums) Līgumslēdzēju pušu sanākumi, ar Lēmumu 18/CMA.1 (*Modalities, procedures and guidelines for the transparency framework for action and support referred to in Article 13 of the Paris Agreement*) ir pieņēmusi pasākumu un atbalsta caurskatāmības satvaram (*ETF – Enhanced Transparency Framework*) vajadzīgo kārtību, procedūras un vadlīnijas (monitorings), ar ko cita starpā nosaka ziņošanu par ikgadējo inventarizāciju, rīcībpolitikām un pasākumiem, prognozēm, ietekmi, pielāgošanos un jaunattīstības valstīm sniegto atbalstu. ES un tās dalībvalstīm, tai skaitā Latvijai, informācija saskaņā ar šo iepriekš minēto kārtību, procedūrām un vadlīnijām jāsniedz Konvencijas sekretariātā pirmais ziņojums ne vēlāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim. Konvencijas Lēmums 5/CMA.3 (*Guidance for operationalizing the modalities, procedures and guidelines for the enhanced transparency framework referred to in Article 13 of the Paris Agreement*) nosaka iesniedzamo ziņojumu saturu un datu tabulas. ES SEG emisiju/piesaistes monitorings un ziņošanas mehānisms klimata rīcībpolitikas ietvaros noteikts ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Regulu (ES) 2018/1999 par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (turpmāk – Regula 2018/1999), Komisijas 2020. gada 7. augusta Īstenošanas regula (ES) 2020/1208, par tās informācijas struktūru, formātu, iesniegšanas procedūrām un izskatīšanu, kuru dalībvalstis ziņo saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999, un ar ko atceļ Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 749/2014 (turpmāk – Īstenošanas regula 2020/1208) un Komisijas 2020. gada 8. maija Deleģētā regula (ES) 2020/1044, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 papildina attiecībā uz globālās sasilšanas potenciāla vērtībām un inventarizācijas vadlīnijām un attiecībā uz Savienības

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

inventarizācijas sistēmu un atceļ Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 666/2014 (turpmāk – Deleģētā regula 2020/1044).

Iepriekš uzskaitīto tiesību aktu ietvaros, Latvijai Konvencijas sekretariātam un EK noteiktos termiņos ir jāiesniedz ziņojumi par SEG emisijām un CO₂ piesaisti, politikām, pasākumiem un SEG prognozēm (1.tabula un 1. attēls).

1.tabula. Ziņojumi Konvencijas sekretariātam un EK

Ziņojums	Mandāts	Ziņošanas un aprēķinu vadlīnijas	Formāts	Ziņošanas rīks	Iesniegšanas termiņš	Iesniegšanas biežums
Ikgadējā inventarizācija: a)nacionālais inventarizācijas dokuments b)vienotās ziņošanas tabulas; c)tabulas, lai atspoguļotu/uzskaitītu NDC saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. panta 13. punktu un starptautiski pārskaitītos mazinājumus saskaņā ar Parīzes nolīguma 6. pantu	a)Lēmums 24/CP.19; a)Lēmums 18/CMA.1; b,c)Lēmums 5/CMA.3; a,b)Regula 2018/1999, 26.pants, 37.pants; a,b)Regula 2028/1999 40. pants; Īstenošanas regula 2020/1208, 8.pants, 29.pants; a,b)Deleģētā regula (ES) 2020/1044.	a)2006. gada Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (KPSP) vadlīnijas nacionālo siltumnīcefekta gāzu inventarizāciju sagatavošanai; a)2013. gada papildinājums 2006. gada KPSP vadlīnijām: Mitrzemes; 2013. gada pārstrādātās papildinātās metodes un labās ziņošanas prakses vadlīnijas Kioto Protokola ietvaros; 2019.gada papildinājums 2006.gada KPSP vadlīnijām ¹ .	a)Lēmums 24/CP.19; a)Lēmums 18/CMA.1; b,c)Lēmums 5/CMA.3; a,b)Īstenošanas regula 2020/1208.	a,b)e-platforma (EK); Konvencijas ziņošanas platforma; a,b,c)ETF tīmekļa lietojumprogramma	a,b) 15.janvāris; 15.marts; 15. aprīlis; a,b,c) 31.decembris ² .	Katru gadu
Aptuvenā SEG inventarizācija³	Regula 2018/1999, 26.pants; Īstenošanas regula 2020/1208, 7.pants; Deleģētā regula (ES) 2020/1044.	2006. gada KPSP vadlīnijas nacionālo siltumnīcefekta gāzu inventarizāciju sagatavošanai; 2013. gada papildinājums 2006. gada KPSP vadlīnijām: Mitrzemes; 2019.gada papildinājums 2006.gada KPSP vadlīnijām ⁴ .	Īstenošanas regula 2020/1208, 7.pants	e-platforma (EK)	31. jūlijs	Katru gadu

¹ Brīvprātīga izmantošana, ja vadlīniju emisiju faktori precīzāk atspoguļo valsts nacionālos apstākļus

² Pirmā ikgadējā inventarizācija Parīzes nolīguma ietvaros jāiesniedz līdz 2024.gada 31.decembrim

³ Aptuvenā SEG inventarizācija. Pieejams: <https://reportnet.europa.eu/public/country/LV>

⁴ Brīvprātīga izmantošana, ja vadlīniju emisiju faktori precīzāk atspoguļo valsts nacionālos apstākļus

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Ziņojums	Mandāts	Ziņošanas un aprēķinu vadlīnijas	Formāts	Ziņošanas rīks	Iesniegšanas termiņš	Iesniegšanas biežums
Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm ⁵	Regula 2018/1999, 18.pants; 19. pants; 39. pants; Īstenošanas regula 2020/1208, nodaļa; Īstenošanas regula 2020/1208, nodaļa; Deleģētā regula (ES) 2020/1044.	Vadlīnijas ziņošanai par politikām pasākumiem, prognozēm un nacionālo sistēmu saskaņā ar Regulu 2018/1999.	Īstenošanas regula 2020/1208, VI nodaļa	e-platforma (EK)	15. marts	Katru otro gadu
Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata progresa ziņojumi	Regula 2018/1999, 17. pants; 39. pants	Vadlīnijas ziņošanai par politikām pasākumiem, prognozēm un nacionālo sistēmu saskaņā ar Regulu 2018/1999.	Īstenošanas regula 2020/1208, VI nodaļa	e-platforma (EK)	15.marts	Katru otro gadu
Nacionālais ziņojums ⁶	Konvencijas 12. pants Lēmums 6/CP.2 Lēmums 9/CP.16 Lēmums 2/CP.17 Lēmums 6/CP.25 Lēmums 1/CP.10; Lēmums 4/CP.5; Lēmums 3/CP.3; 5/CP.7, 3/CP.10; 3/CP.7; 11/CP.13; 5/CP.5; 7/CP.10; 11/CP.8 Lēmums 18/CMA.1 Lēmums 5/CMA.3	Lēmums 6/CP.25, pielikums		Konvencijas ziņošanas platforma; ETF tīmekļa lietojumprogramma	31.decembris	Katru ceturto gadu
Divgadu caurskatāmības ziņojums (BTR) ⁷	Lēmums 18/CMA.1 Lēmums 5/CMA.3	Lēmums 18/CMA.1 Lēmums 5/CMA.3		Konvencijas ziņošanas platforma; ETF tīmekļa lietojumprogramma	31.decembris	Katru otro gadu ⁸

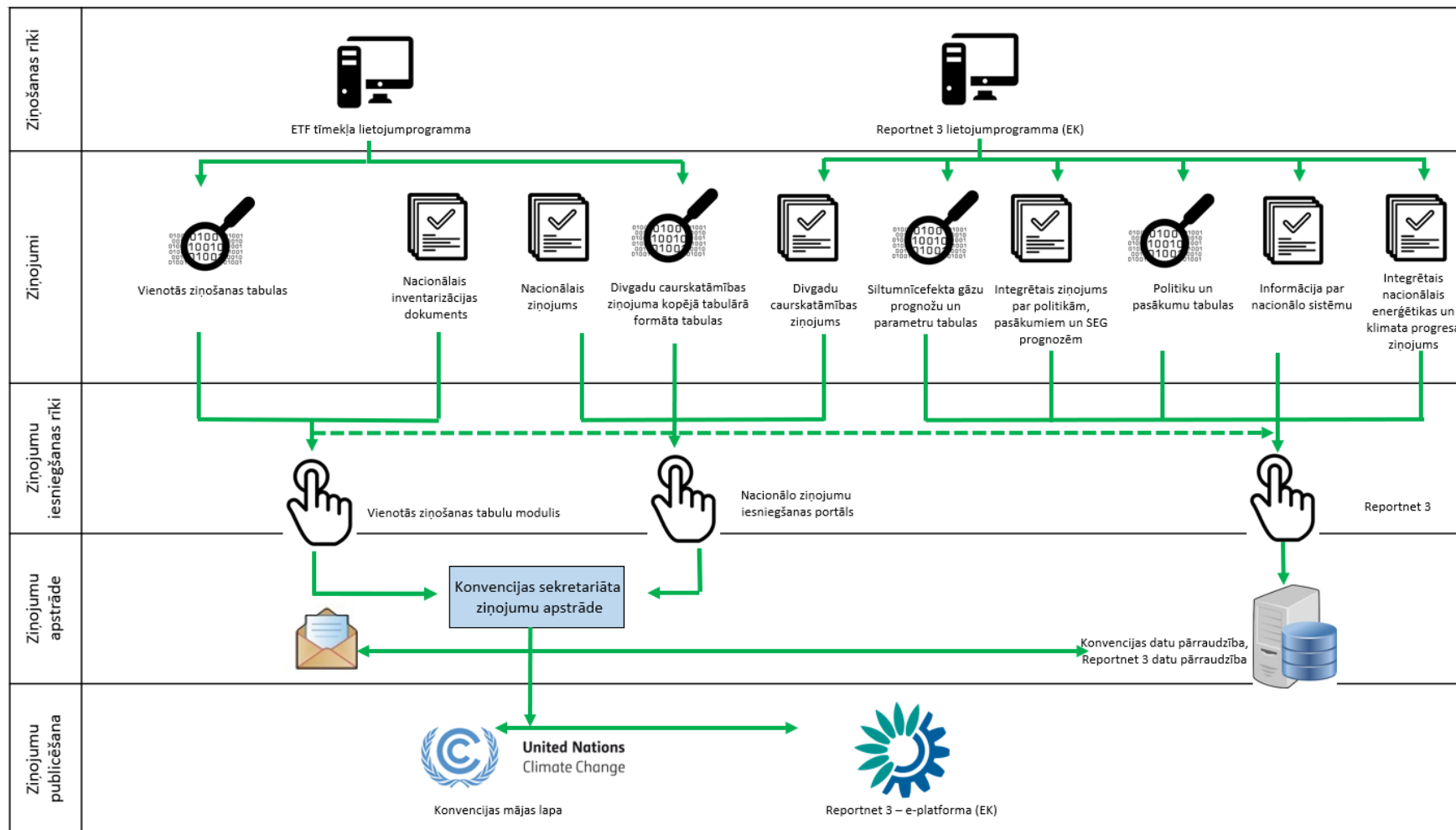
⁵ Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm. Pieejams: <https://reportnet.europa.eu/public/country/LV>

⁶ Pieejams <https://unfccc.int/preparation-of-ncs-and-brs>

⁷ Pieejams <https://unfccc.int/preparation-of-ncs-and-brs#eq-1>

⁸ Pirmais Divgadu caurskatāmības ziņojums jāiesniedz līdz 2024. gada 31. decembrim

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

1. attēls. Konvencijas sekretariātam un EK iesniedzamie ziņojumi un to izstrādes plūsma

1. IKGADĒJĀS INVENTARIZĀCIJAS SAGATAVOŠANA

Ikgadējā inventarizācija ietver divus elementus:

- Vienotās ziņošanas tabulas;
- Nacionālo inventarizācijas dokumentu.

Saskaņā ar Konvencijas Līgumslēdzēju pušu konferences Lēmumu 18/CMA.1 II sadaļas 17. – 58. pantu, Regulas 1999/2018 38. pantu un Īstenošanas regulas 2020/1208 27. pantu dalībvalstīm nacionālajā inventarizācijas dokumentā jāziņo informācija par ikgadējās inventarizācijas kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plānu (turpmāk – kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāns), kurā sniegta informācija par kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūrām, kuras veiktas ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā un tiks izmantotas turpmāk. Ziņojumā iekļauj informāciju par pārbaudēm, kuras veiktas saskaņā ar Līgumslēdzēju pušu konferences Lēmumu 18/CMA.1 veic starptautiskie auditori (turpmāk – Konvencijas pārbaudes) vai pārbaudēm, ko veic Eiropas Savienības auditori Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas 2018/1999 38. panta un Īstenošanas regulas 2020/1208 30. panta un XXII pielikuma ietvaros (turpmāk – Visaptverošā pārbaude), tāpat ikgadēji tiek veiktas pārbaudes ES inventarizācijas ziņojuma (dokumenta) sagatavošanas ietvaros. Papildus ziņojumā iekļauj arī informāciju no citu institūciju veiktām pārbaudēm.

Ikgadējās inventarizācijas kvalitāte ir atkarīga no secīgas un pilnīgas sagatavošanas posmu izpildīšanas (2. attēls):

1. Plānošanas posms (maijs – augusts):

- a. kvalitātes mērķu noteikšana;
- b. kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāna izstrāde;
- c. procesu un to izpildes laika grafika izstrāde, līgumu slēgšana ar inventarizācijas sagatavošanā iesaistītajām institūcijām;
- d. uzlabojumu plāna izstrāde;
- e. metožu un emisijas faktoru izvēle.

2. Sagatavošanas posms (septembris – decembris):

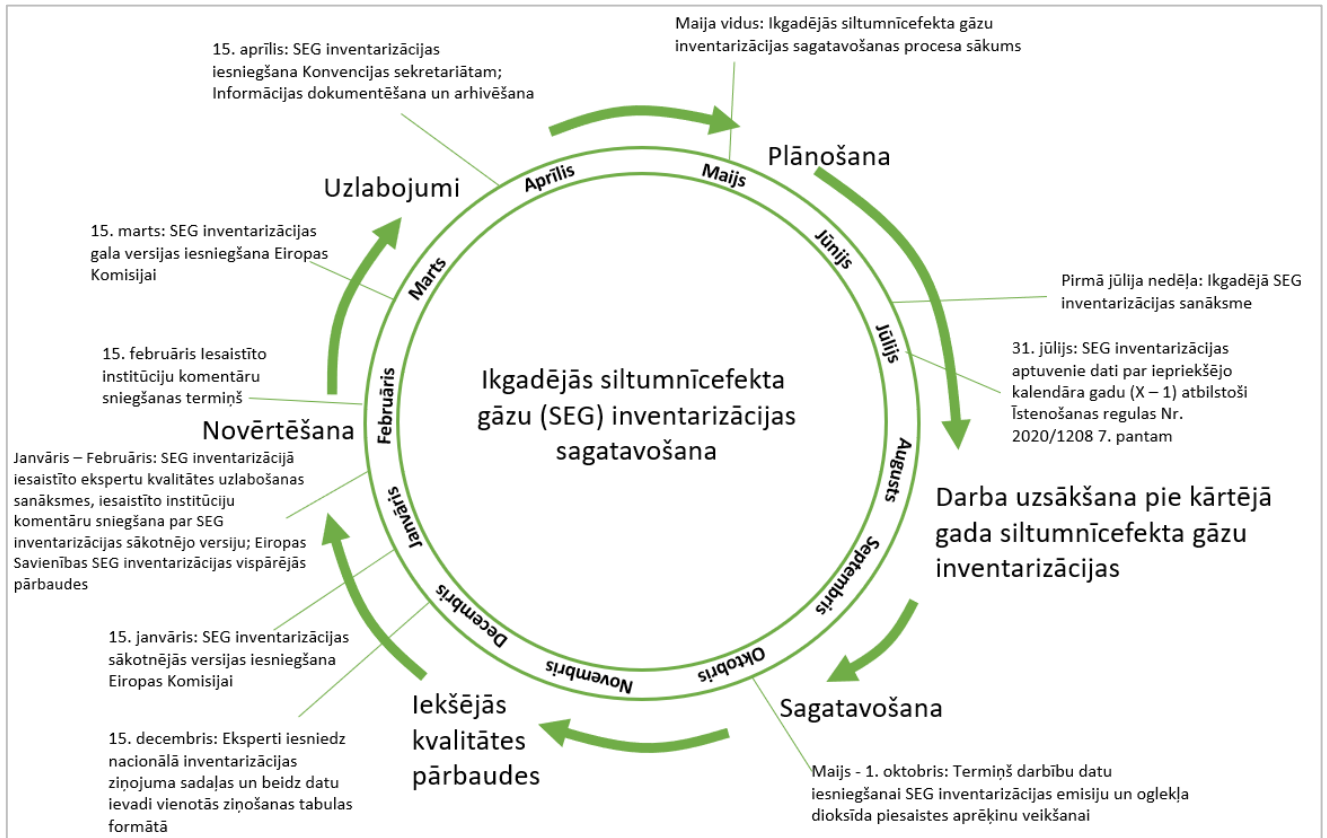
- a. darbības datu apkopošana;
- b. emisijas faktoru aktualizēšana;
- c. SEG emisiju un CO₂ piesaistes aprēķināšana;
- d. pārrēķinu veikšana;
- e. nenoteiktību aprēķinu veikšana;
- f. inventarizācijas galveno kategoriju aprēķināšana
- g. kvalitātes kontroles procedūru veikšana;
- h. ikgadējās inventarizācijas materiālu arhivēšana
- i. vienotās ziņošanas tabulu un nacionālā inventarizācijas dokumenta ziņošana.

3. Novērtēšanas posms (janvāris – septembris):

- a. kvalitātes novērtēšanas procedūras
 - i. iekšējie auditi;
 - ii. neatkarīgas pārbaudes;
- b. starptautiskās pārbaudes (Konvencijas un Visaptverošās pārbaudes).

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
 IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
 PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

- c. verifikācija.
4. **Uzlabojumu posms (janvāris – augusts):**
- sektoru kvalitātes uzlabošanas sanāksmes;
 - inventarizācijas sistēmas efektivitātes izvērtējums;
 - tēmu identificēšana nākamajiem uzlabojumiem.

2. attēls. Ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas process

1.1. IKGADĒJĀS INVENTARIZĀCIJAS VISPĀRĪGIE KVALITĀTES MĒRĶI

1.1.1. *Kvalitātes nodrošināšana, kvalitātes kontrole un verifikācija*

Kvalitātes kontrole ir regulāru tehnisko darbību sistēma inventarizācijas kvalitātes vērtēšanai un kvalitātes kontrolei tās sagatavošanas laikā. Kvalitātes kontroles sistēmas mērķis ir:

- veikt regulāras un sistemātiskas pārbaudes, lai nodrošinātu datu integritāti, pareizību un pilnīgumu;
- identificēt un novērst kļūdas un tukšumus datu rindās;
- dokumentēt un arhivēt inventarizācijas materiālus un reģistrēt visas kvalitātes kontroles darbības.

Kvalitātes kontroles darbības ietver tādas vispārīgas metodes kā datu iegūšanas un aprēķinu precizitātes pārbaudes un standartizētas procedūras emisiju aprēķiniem, mērījumiem, nenoteiktības novērtēšanai, informācijas arhivēšanai un ziņošanai. Kvalitātes kontroles darbības ietver arī avotu kategoriju, darbību datu, emisiju koeficientu, citu aprēķinu parametru un metožu tehnisko pārskatīšanu.

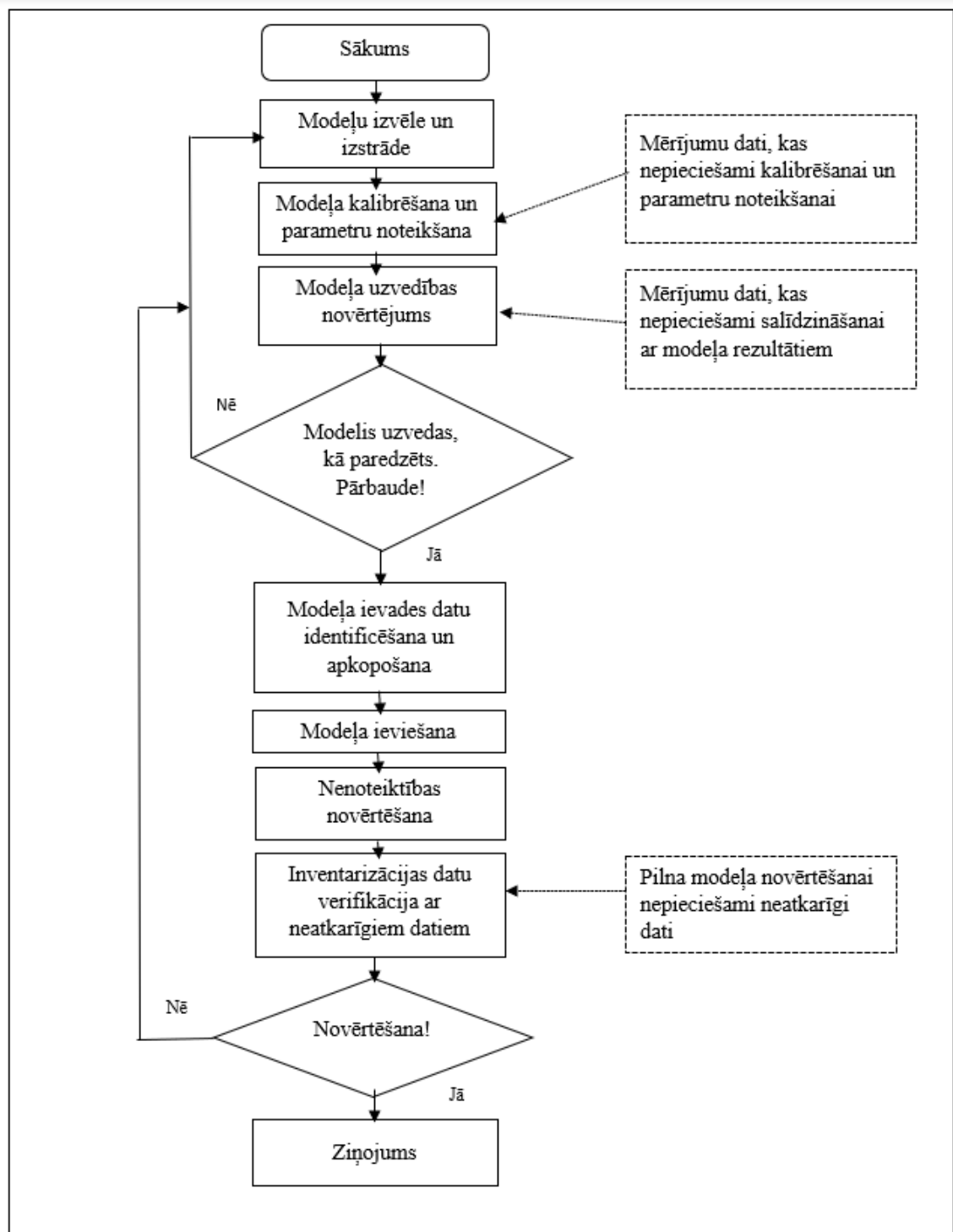
Kvalitātes nodrošināšana ir plānota pārbažu procedūru sistēma. Kvalitātes nodrošināšanas procedūras veic eksperti, kuri tiešā veidā nepiedalās inventarizācijas dokumenta izstrādes procesā. Ieteicams, ka pēc ikgadējās inventarizācijas un kvalitātes kontroles procedūru veikšanas, pārbaudes veic neatkarīgas trešās puses personas. Pārbaudes apliecina, ka ir sasniegti mērķi datu kvalitātes jomā, nodrošina, lai inventarizācijā būtu iekļauti visprecīzākie iespējamie emisiju un piesaistes aprēķini, ņemot vērā pašreizējo zinātnisko pieredzi un pieejamos datus, kā arī uzlabo kvalitātes kontroles programmas efektivitāti.

Verifikācija ir darbības un procedūras, kas tiek veiktas, plānojot un izstrādājot ikgadējo inventarizāciju vai arī pēc tās pabeigšanas, lai nodrošinātu inventarizācijas datu un informācijas ticamību. Verifikācija ir ikgadējās inventarizācijas datu ticamības pārbaudīšana, pielietojot neatkarīgus datus, ieskaitot salīdzinājumus ar citu institūciju veiktiem emisiju aprēķiniem vai arī aprēķiniem, kas veikti izmantojot alternatīvas metodes. Verifikācijas darbības var būt gan kvalitātes kontroles, gan kvalitātes nodrošināšanas sastāvdaļas, atkarībā no izmantotajām metodēm un posma, kurā tās tiek pielietotas.

Kvalitātes kontroles, kvalitātes nodrošināšanas un verifikācijas procedūras tiek veiktas, balstoties 2006. gada KPSP vadlīniju 1. sējuma 6. nodaļu – Kvalitātes kontrole/kvalitātes nodrošināšana un verifikācija.

Ikgadējā inventarizācijā var izmantot savus modeļus, bet tiem ir jāveic pārbaude, balstoties uz 2006. gada KPSP 1. sējuma 6. nodaļu – Kvalitātes kontrole/kvalitātes nodrošināšana un verifikācija. 3. attēlā ir parādīta shēma modeļa izstrādes/atlases procesam.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

3.attēls. Modeļa izstrāde/atlase

1.1.2. Programmas mērķi

Programmas mērķis ir nodrošināt caurskatāmu un ticamu ikgadējo inventarizāciju, ieviešot kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras ikgadējās inventarizācijas

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

sagatavošanas un izstrādes procesā, tai skaitā, novērtējot SEG emisiju nenoteiktības. Balstoties uz Regulas 2018/1999 V pielikumu, ikgadējā inventarizācijā ir jāiekļauj nenoteiktības novērtējums, kas ļauj novērtēt galvenās kategorijas, kā arī veicina nepieciešamo uzlabojumu identificēšanu.

Kvalitātes mērķi atbilst ikgadējās inventarizācijas principiem par **caurskatāmību, pilnīgumu, saskaņotību, salīdzināmību, precizitāti un savlaicīgumu**. Kvalitātes mērķi ir konkrēti un izmērāmi, šos mērķus var mainīt katru gadu. Konkrēti mērķi tiek noteikti ikgadējā inventarizācijas sagatavotāju (turpmāk – sektoru eksperti) un pārējo ikgadējās inventarizācijā iesaistīto institūciju (turpmāk – iesaistītās institūcijas) sanāksmē (turpmāk – ikgadējā ekspertu sanāksme).

1.1.2.1. Mērķi saistībā ar caurskatāmību

Lai nodrošinātu caurskatāmību:

- nacionālajā inventarizācijas dokumentā iekļauj izsekojamo informāciju;
- informāciju iekļauj vienotās ziņošanas tabulās, ietverot informāciju par lietoto metodoloģiju, darbību datiem, emisijām, apzīmējumiem un to paskaidrojumiem;
- atslēgvārdus, indikatorus vai apzīmējumus lieto saskaņā ar Konvencijas ziņošanas vadlīnijām;
- iespēju robežās ņem vērā Konvencijas sekretariāta inventarizācijas pārbaūžu ieteikumus par caurskatāmību;
- norāda dokumentāciju par kvalitātes pārbaudes procedūrām un to ievērošanu kvalitātes nodrošināšanas un kontroles laikā;
- nacionālajā inventarizācijas dokumentā sniedz kopsavilkumu par izmaiņām kopš pēdējās inventarizācijas saistībā ar caurskatāmību.

1.1.2.2. Mērķi saistībā ar pilnīgumu

Lai nodrošinātu pilnīgumu:

- aprēķina emisijas un CO₂ piesaisti no visiem iespējamajiem avotiem un visām gāzēm, kam emisiju aprēķinu metodoloģija, ir iekļauta 2006. gada KPSP vadlīnijās⁹, kādā no to iepriekšējām un nākamajām versijām vai izmantojot Līgumslēdzēju pušu konferencēs apstiprinātās papildus metodoloģijas;
- emisiju un piesaistes aprēķinus visām kategorijām veic visiem gadiem, sākot no bāzes gada līdz pēdējā pārskata gada ikgadējai inventarizācijai;
- aprēķina CO₂ piesaisti sākot no bāzes gada līdz pēdējā pārskata gada ikgadējai inventarizācijai;
- ievēro emisiju un piesaistes kategoriju iedalījumu un apakšiedalījumu tā, lai tiktu sniegta pilnīga un saskaņota informācija visos kategoriju iedalījuma līmeņos;
- skaidri definē kategorijas “Citi” lietojumu un tajā ietvertās apakškategorijas;
- iespēju robežās ņem vērā ikgadējās inventarizācijas pārbaūžu (Konvencijas pārbaūžu un Visaptverošās pārbaūžu), kā arī trešās puses pārbaudes ekspertu ieteikumus par uzlabojumiem saistībā ar pilnīgumu;

⁹ 2006. gada KPSP vadlīnijas nacionālo ikgadējo inventarizāciju sagatavošanai pieejamas: <https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/>

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

- aizpilda visas vienotās ziņošanas datu tabulas (gan kopsavilkuma, gan sektoru datu tabulas), trūkstošo datu vietās lietojot Konvencijas ziņošanas vadlīnijās noteiktos apzīmējumus;
- ievēro un pārbauda laicrindu secīgumu un pēctecību;
- nacionālajā inventarizācijas dokumentā sniedz informāciju par ikgadējās inventarizācijas pilnīgumu;
- nacionālajā inventarizācijas dokumentā un vienotās ziņošanas tabulās norāda visus pārrēķinu iemeslus un iemeslus, kāpēc datu vietā lietots apzīmējums “NE” (nav novērtēts) un “IE” (ietverts citur);
- nosaka un analizē tos emisiju avotus, kuru emisijas nav aprēķinātas (lietots apzīmējums NE), un norāda neaprēķināšanas iemeslus, kā arī norāda turpmākās darbības pabeigtības uzlabošanai.

1.1.2.3. Mērķi saistībā ar saskaņotību

Lai nodrošinātu saskaņotību:

- izveido saskaņotas emisiju un piesaistes laicrindas, lietojot vienu aprēķinu metodi visā laicrindā;
- pēc izvērtēšanas iespēju robežās ņem vērā Konvencijas pārbaudēs un Visaptverošās pārbaudēs saņemtos ieteikumus par saskaņotību;
- nacionālajā inventarizācijas dokumentā sniedz informāciju par datu un informācijas saskaņotību un pārrēķiniem;
- analizē saskaņotību, ja bijušas izmaiņas laicrindās;
- sniedz skaidrojumu laicrindu emisiju un piesaistes kritumiem vai pieaugumiem;
- ievēro vienlaikus vairākām kategorijām lietoto darbību datu un parametru saskaņotu lietojumu emisiju un piesaistes aprēķinos.

1.1.2.4. Mērķi saistībā ar salīdzināmību

Lai nodrošinātu salīdzināmību:

- emisiju aprēķināšanai lieto metodoloģijas un formātus saskaņā ar Konvencijas un tās Parīzes nolīguma ziņošanas vadlīnijām;
- emisiju un CO₂ piesaisti iedala saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes vadlīnijām.

1.1.2.5. Mērķi saistībā ar precizitāti

Lai nodrošinātu precizitāti:

- emisiju un piesaistes aprēķiniem izvēlas atbilstošākās metodoloģijas un aprēķinus veic pēc iespējas precīzāk, lai rezultāti atspoguļotu reālo emisiju un piesaistes līmeni valstī (cik vien tālu to ļauj novērtēt sektora ekspertu atzinums);
- kvantitatīvi aprēķina emisiju nenoteiktības un sniedz par tām informāciju nacionālajā inventarizācijas dokumentā;
- nacionālajā inventarizācijas dokumentā sniedz kopsavilkumu par izmaiņām nenoteiktībās un uzlabojumiem salīdzinājumā ar iepriekšējo ikgadējo inventarizāciju;

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

- iespēju robežās galvenajām kategorijām izmanto 2. līmeņa¹⁰ vai augstāku metodi;

1.1.2.6. Mērķi saistībā ar savlaicīgumu

Katru gadu EK iesniedz¹¹:

- līdz 15. janvārim – sākotnējos SEG emisiju un CO₂ piesaistes datus par laika periodu no 1990. gada līdz gadam pirms iepriekšējā kalendārā gada (X – 2) un vēsturisko gadu datu pārreķinus, ja nepieciešams (vienotās ziņošanas tabulas *MS Excel* un *XML* formātā) un sākotnējo nacionālo inventarizācijas dokumentu;
- līdz 15. martam – pilnīgu un atjauninātu, ja nepieciešams, ikgadējo inventarizāciju (vienotās ziņošanas tabulas *MS Excel* formātā, *XML* failu, kā arī pilnu nacionālā inventarizācijas dokumenta tekstuālo daļu)¹²;
- līdz 15. aprīlim – ikgadējās inventarizācijas kopiju, kas iesniegta Konvencijas sekretariātam;
- līdz 31. jūlijam – aptuveno SEG inventarizāciju par iepriekšējo kalendāro (X – 1) gadu¹³.

Līdz 2027. un 2032. gada 15. janvārim EK iesniedz **provizoriskos** ikgadējās inventarizācijas datus, kas sagatavoti dalībvalstu ZIZIMM uzskaitē saistībā ar atbilstības ziņojumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 14. pantu.

Līdz 2027. un 2032. gada 15. martam EK iesniedz **gala** ikgadējās inventarizācijas datus, kas sagatavoti dalībvalstu ZIZIMM uzskaitē saistībā ar atbilstības ziņojumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 14. pantu.

Konvencijas sekretariātā katru gadu iesniedz līdz 15. aprīlim gala ikgadējo inventarizāciju, kas ietver datus (vienotās ziņošanas tabulas *MS Excel* formātā, *XML failu*) un nacionālo inventarizācijas dokumentu.

1.2. IKGADĒJĀS INVENTARIZĀCIJAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PLĀNS

Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāns ir kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles un verifikācijas sistēmas pamatelements, kas ir neatņemama ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas sastāvdaļa un par tā izstrādi un atjaunošanu ir atbildīgs ikgadējās inventarizācijas kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC).

Kvalitātes kontroles un kvalitātes nodrošināšanas plāns jāaktualizē ikgadēji, lai ietvertu aktuālo pieejamo informāciju (programmu attīstību, metodoloģiskos uzlabojumus vai papildus informāciju pēc nepieciešamības).

Plāna izstrāde/aktualizēšana saskaņā ar ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas ciklu jāveic katru gadu laikā no maija līdz augustam (4. attēls).

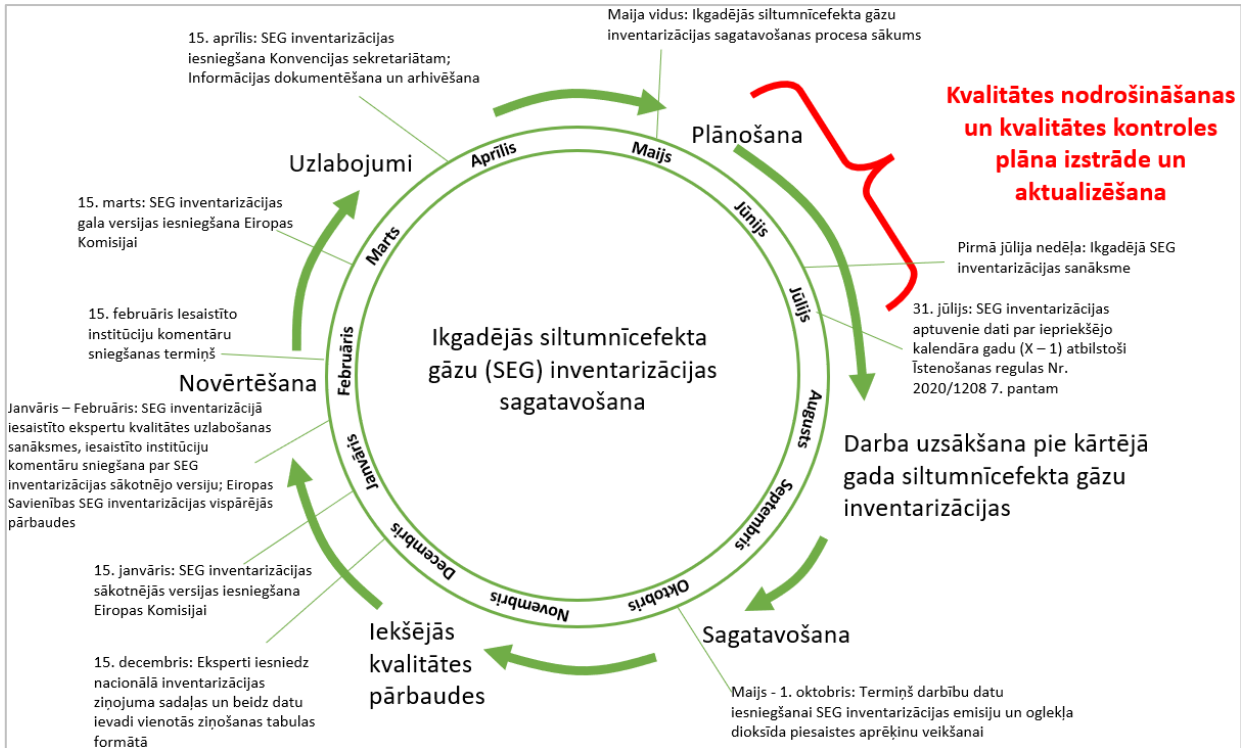
¹⁰ Tier 2

¹¹ Saskaņā ar Regulas 2018/1999 26.pantu

¹² Saskaņā ar Regulas 2018/1999 26.pantu un Īstenošanas regulu 2020/1208

¹³ Saskaņā ar Regulas 2018/1999 26.pantu un Īstenošanas regulas 2020/1208 7.pantu.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

4. attēls. Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāna izstrāde ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas ciklā

Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāns nosaka kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles darbības, kā arī atbildīgās institūcijas šo darbību veikšanai. Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāns ir iekšējs ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas dokuments, ar kuru plāno, organizē un ievieš visas kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles un verifikācijas darbības, kas nodrošina ikgadējās inventarizācijas datu ticamību un palīdz noteikt nepieciešamos uzlabojumus. Tiklīdz plāns ir izstrādāts, uz to var atsaukties arī turpmākajās ikgadējās inventarizācijās un aktualizēt pēc nepieciešamības.

Galvenā kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāna sastāvdaļa ir iepriekš noteiktie kvalitātes mērķi, vadoties pēc kuriem var novērtēt valsts progresu ikgadējās inventarizācijas pārbaužu laikā. Kvalitātes mērķi ir konkrēti mērķi, kuri jāsasniedz, sagatavojot ikgadējo inventarizāciju. Tiem jābūt atbilstošiem, reāliem (ņemot vērā valsts nacionālos apstākļus) un jāpalīdz pieņemt lēmumus, izvirzot nepieciešamos uzlabojumus nākamajās ikgadējās inventarizācijās. Kur iespējams, kvalitātes mērķiem jābūt izmērāmiem. Mērķi ir jābalsta uz sekojošiem ikgadējās inventarizācijas principiem:

- Savlaicīgums;
- Pilnīgums;
- Saskaņotība;
- Salīdzināmība;
- Precizitāte;
- Caurskatāmība;

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

- Uzlabojumi.

Saskaņā ar kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plānu par labu praksi tiek uzskatīta izmaiņu un uzlabojumu ieviešana, ņemot vērā iepriekšējo gadu pārbauzu rezultātus. Izmaiņas var attiekties arī uz izvirzītajiem kvalitātes mērķiem un kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plānu. Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāns ir ikgadēji jāatjaunina ar aktuālāko informāciju, kas nepieciešama pārbaudes procesam. Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plānu izstrādā ikgadējās inventarizācijas kvalitātes kontroles vadītājs tajā iekļaujot:

- ikgadējās inventarizācijas kvalitātes mērķus;
- ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas plānu;
- ikgadējās inventarizācijas uzlabojumu plānu;
- atbildīgās institūcijas un laika grafiku kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūru veikšanai;
- sarakstu ar 1. līmeņa (*Approach 1*) galvenajām emisiju, CO₂ piesaistes kategorijām, kurām sektoru ekspertiem un kvalitātes kontroles veicējiem jāveic kvalitātes kontroles procedūras;
- sarakstu ar 2. līmeņa (*Approach 2*) emisiju, CO₂ piesaistes galvenajām kategorijām, kuras jāņem vērā, plānojot ikgadējās inventarizācijas uzlabojumus un sagatavojot uzlabojumu plānu;
- ikgadējā inventarizācijā veicamās kvalitātes kontroles procedūras;
- ikgadējā inventarizācijā veicamās kvalitātes nodrošināšanas procedūras;
- ikgadējā inventarizācijā veicamās verificācijas procedūras;
- informāciju par SEG sektorālo aprēķinu instrukciju atrašanās vietu;
- informāciju par veicamām dokumentēšanas un arhivēšanas procedūrām.

Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāns ir daļa no ikgadējās inventarizācijas un ir pieejams starptautiskajiem auditoriem un trešās puses pārbauzu ekspertiem, kuri pārbauda ikgadējo inventarizāciju.

Lai nodrošinātu ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas pēctecību, katram sektora ekspertam ikgadēji jāpārskata un jāaktualizē instrukcija par SEG aprēķiniem no sava atbildības sektora, iekļaujot šādu informāciju līdz datnes līmenim:

- darbību datu ieguves mehānisms;
- darbību datu atrašanās vietas apraksts;
- emisiju aprēķiniem lietotās metodes;
- emisiju aprēķiniem lietotie pieņēmumi;
- izmantotie emisiju faktori;
- sektoru ekspertu emisiju aprēķinu datubāzes apraksts un tās atrašanās vieta;
- datu ievades integrētajā datu bāzē apraksts;
- kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles darbības.

Katru gadu ikgadējā ekspertu sanāksmē sektoru eksperti informē par metožu maiņu un nepieciešamajām korekcijām, ko plānots iestrādāt sektoru instrukcijās. Instrukcijas katru gadu līdz 15. septembrim jānosūta LVGMC un KEM apstiprināšanai. Tikai apstiprināta instrukcija var tikt

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

pielietota kārtējā gada ikgadējās inventarizācijas sagatavošanai. Sektora instrukcija pēc nepieciešamības var būt jāuzrāda starptautiskajiem auditoriem.

Ikgadējās inventarizācijas apkopotājam (LVĢMC) katru gadu jāpārskata un jāaktualizē instrukcija ikgadējās inventarizācijas sagatavošanai, iekļaujot šādu informāciju:

- par informācijas apmaiņu LVĢMC uzturētajā datņu apmaiņas mapē (turpmāk – FTP mapē);
- datu apkopošana vienotās ziņošanas tabulās un integrētajā datu bāzē;
- datu apkopošanā standartizētā elektroniskā ziņošanas formātā;
- nacionālā inventarizācijas dokumenta aprakstošās daļas sagatavošana un noformēšana;
- pielikumi saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 2020/1208;
- kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūru ievērošana.

Ikgadējās inventarizācijas apkopotājs (LVĢMC) pārbauda sekundāro datu izmantošanu ikgadējā inventarizācijā, ja sekundāriem datiem tiek veikta atbilstoša kvalitātes kontroles nodrošināšana, tad var atsaukties uz datu avotu un dokumentēt datu lietošanu savos aprēķinos. Ja sekundārajiem datiem kvalitātes kontrole ir nepietiekama vai ja dati ir savākti, izmantojot standartus/definīcijas, kas atšķiras no 2006. gada KPSP vadlīnijām, tad papildus ir jāveic sekundāro datu kvalitātes kontroles un nodrošināšanas pārbaudes.

Sektora instrukcijas saturs pieejams šīs Programmas 1. pielikumā. Sektoru instrukcijas ir iekšēji ikgadējās inventarizācijas dokumenti, kas paredzēti tikai sektoru ekspertu lietošanai, tādēļ nav publiski pieejami. Visas sektoru instrukcijas tiek arhivētas un pieejamas LVĢMC uzturētajā datņu apmaiņas (FTP) mapē attiecīgā gada ikgadējās inventarizācijas mapē zem konkrētas institūcijas. Gadījumā, kad sektoram tiek veikta trešās puses pārbaude, sektora instrukciju nosūta tās veicējam izvērtēšanai. Pēc pieprasījuma sektora instrukcijas informācijai tiek iesniegtas arī ikgadējās inventarizācijas un prognožu sagatavošanas nacionālajā sistēmā iesaistītajām atbildīgajām ministrijām.

1.3. IKGADĒJĀS INVENTARIZĀCIJAS SAGATAVOŠANĀ VEICAMIE DARBI UN IZPILDES GRAFIKS

Lai nodrošinātu ikgadējās inventarizācijas sagatavošanu noteiktos termiņos un atbilstu kvalitātes mērķiem, ir izstrādāts veicamo darbu izpildes grafiks (2. tabula).

2. tabula. Ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā veicamie darbi un izpildes grafiks

Nr.p.k.	Veicamais darbs	Mēnesis												Atbildīgā institūcija		
		05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04			
1.	Nepieciešamo izmaiņu un uzlabojumu identificēšana ikgadējā inventarizācijā un priekšlikumu sagatavošana ikgadējās inventarizācijas uzlabošanai, kurus iesniedz ikgadējās inventarizācijas apkopotājam līdz ikgadējai ekspertu sanāksmei	X														Sektoru eksperti
2.	Ikgadējās inventarizācijas uzlabojumu plāna sagatavošana	X	X													Kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC)

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Nr.p.k.	Veicamais darbs	Mēnesis												Atbildīgā institūcija		
		05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04			
3.	Ikgadējās ekspertu sanāksmes organizēšana	X														KEM
4.	Dalība ikgadējā ekspertu sanāksmē	X	X													Sektoru eksperti un iesaistītās institūcijas
5.	Aptuvenās SEG inventarizācijas par X-1 gadu sagatavošana Īstenošanas regulas 2020/1208 VI pielikuma noteiktajā formātā	X	X													Sektoru eksperti
6.	Aptuvenās SEG inventarizācijas par X-1 gadu apkopošana Īstenošanas regulas 2020/1208 VI pielikuma noteiktajā formātā	X	X													Inventarizācijas apkopotājs
7.	Aptuvenās SEG inventarizācijas par X-1 gadu ziņošana EK Īstenošanas regulas 2020/1208 VI pielikuma noteiktajā formātā			X												KEM
8.	Kvalitātes kontroles un kvalitātes nodrošināšanas plāna izstrāde	X	X	X	X											Kvalitātes kontroles vadītājs (LVGMC)
9.	Ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas instrukcijas un sektoru instrukciju pārskatīšana, aktualizēšana un saskaņošana ar KEM	X	X	X	X											Sektoru eksperti/KEM
10.	Nacionālā inventarizācijas dokumenta struktūras sagatavošana un izsūtīšana iesaistītajām institūcijām					X										Inventarizācijas apkopotājs
11.	Nākamā gada ikgadējās inventarizācijas vienotās ziņošanas tabulu izveide tīmekļa lietojumprogrammā saskaņā ar ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas instrukcijā noteikto kārtību. Sektoru ekspertu informēšana par datu ievades sākšanu un noslēgšanu						X	X								KEM
12.	Darbību datu apkopošana vienotās ziņošanas tabulu formātā un integrētajā datu bāzē					X	X	X	X	X	X	X	X	X		Sektoru eksperti
13.	Emisiju aprēķinu metožu izvēle, pamatojoties uz Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes vadlīnijām	X	X	X												Sektoru eksperti
14.	Emisiju faktoru un lietoto pieņēmumu izvēle un pamatojums	X	X	X												Sektoru eksperti
15.	SEG emisiju un CO ₂ piesaistes aprēķināšana				X	X	X	X	X							Sektoru eksperti
16.	Darbību datu un emisijas faktoru nenoteiktību (%) izvērtēšana saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes vadlīnijām; savu apsvērumu par nenoteiktību iesniegšana ikgadējās inventarizācijas apkopotājam, kurš apkopo kopējās nenoteiktības					X										Sektoru eksperti
17.	Darbību datu un emisijas faktoru nenoteiktību (%) aprēķināšana pēc sektoru ekspertu iesniegtās informācijas									X						Inventarizācijas apkopotājs

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Nr.p.k.	Veicamais darbs	Mēnesis												Atbildīgā institūcija		
		05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04			
18.	Galveno SEG kategoriju novērtēšana saskaņā ar 2006. gada KPSP vadlīniju 1. un 2. pieeju										X					Inventarizācijas apkopotājs
19.	Sagatavoto aprēķinu kvalitātes kontrole saskaņā ar 2006. gada KPSP vadlīnijām										X					Sektoru eksperti
20.	Sektoru eksperti veic citu sektoru kvalitātes kontroles procedūras										X	X				Sektoru eksperti
21.	Kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC) veic sektoru kvalitātes kontroles procedūras										X	X				Kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC)
22.	Veikto kvalitātes kontroles procedūru dokumentēšana un arhivēšana										X	X	X	X	X	Sektoru eksperti
23.	Indikatoru iesniegšana ikgadējās inventarizācijas apkopotājam, aizpildot EK noteikto formu									X						Enerģētikas, Transporta, Rūpniecisko procesu un produktu izmantošanas sektoru eksperti un Centrālā statistikas pārvalde (turpmāk – CSP)
24.	Apraksta sagatavošana par emisiju aprēķinu izmaiņām, salīdzinot ar iepriekšējā gadā iesniegto ikgadējo inventarizāciju, un nosūtīšana ikgadējās inventarizācijas apkopotājam									X	X					Sektoru eksperti
25.	Sektoru apraksta sadaļas sagatavošana nacionālam inventarizācijas dokumentam saskaņā ar ikgadējās inventarizācijas apkopotāja izveidotu saturu, kas balstīts uz Lēmumu 5/CMA.3 un pamatojoties uz 2006. gada KPSP vadlīnijām, un nosūtīšana ikgadējās inventarizācijas apkopotājam									X	X					Sektoru eksperti
26.	Apraksta sagatavošana nacionālā inventarizācijas dokumentam saistībā ar Regulas 2018/1999 40. pantu un Lēmumu 18/CMA.1									X	X					LVĢMC (Emisiju tirdzniecības sistēmas administrators)
27.	Ikgadējās inventarizācijas pielikumu sagatavošana saskaņā ar Regulu 2020/1208										X	X		(X)		Sektoru eksperti saskaņā ar ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas instrukciju
28.	Informācijas dokumentēšana un arhivēšana par sektoru saistībā ar ikgadējās inventarizācijas sagatavošanu, kā arī tās nosūtīšana ikgadējās inventarizācijas apkopotājam											X	X	X	X	Sektoru eksperti
29.	Starptautisko auditoru rekomendāciju ievērošana par iesniegto ikgadējo inventarizāciju. Ja tas nav iespējams, ikgadējā ekspertu sanāksmē iepazīstina visus klātesošos ar šo informāciju, kopīgi izvērtē situāciju un dokumentē turpmāko rīcību									X	X					Sektoru eksperti

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Nr.p.k.	Veicamais darbs	Mēnesis												Atbildīgā institūcija
		05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	
30.	Komentāru sagatavošana par EK un Konvencijas atsūtītajiem izvērtējumiem	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Sektoru eksperti, KEM
31.	Sektoru ekspertu pieejamības nodrošināšana laikā, kad notiek Konvencijas un visaptverošās pārbaudes Regulas 2018/1999 ietvaros					X							X	Sektoru eksperti, KEM
32.	Ikgadējās inventarizācijas pārskatīšana un nosūtīšana Konvencijas sekretariātam un EK noteiktajos termiņos saskaņā ar ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas instrukcijā noteikto kārtību									X		X	X	KEM
33.	Sagatavotās ikgadējās inventarizācijas EK rediģēšana (ja nepieciešams)											(X)		Sektoru eksperti
34.	Sagatavotās ikgadējās inventarizācijas Konvencijas sekretariātam rediģēšana (ja nepieciešams)							X	X		X	X	X	Sektoru eksperti
35.	Sektoru ekspertu un iesaistīto institūciju ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā informēšana par jaunumiem ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā			X										KEM
36.	Kvalitātes kontroles sanāksmju organizēšana									X	X			KEM
37.	Apkopotās ikgadējās inventarizācijas sākotnējās versijas nosūtīšana komentēšanai iesaistītajām institūcijām ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā									X				KEM
38.	Iesaistīto institūciju komentāru apkopošana par nepieciešamajām izmaiņām ikgadējā inventarizācijā, ņemot vērā arī Konvencijas pārbaudēs rekomendācijas un saskaņošanu. Iesaistīto institūciju komentāru iestrāde nacionālajā inventarizācijas dokumentā									X	X			Sektoru eksperti
39.	Nacionālā inventarizācijas dokumenta kopsavilkuma sadaļu sagatavošana un sektorālo sadaļu apkopošana							X	X					Inventarizācijas apkopotājs
40.	Nacionālajā inventarizācijas dokumentā apkopotās informācijas un datu kvalitātes novērtēšana									X	X	X		Trešā puse, kvalitātes kontroles vadītājs (LVGMC)
41.	Verifikācija									X	X	X		Trešā puse, kvalitātes kontroles vadītājs (LVGMC)
42.	Visas ar ikgadējās inventarizācijas sagatavošanu saistītās informācijas tostarp sagatavoto un iesniegto ikgadējo inventarizāciju (nacionālā inventarizācijas dokumenta, integrētās datu bāzes, vienotās ziņošanas tabulu, ekspertu aprēķinu datubāzu un standartizētā ziņošanas formāta datu) dokumentēšana un arhivēšana FTP mapē												X	Sektoru eksperti, inventarizācijas apkopotājs, KEM

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Ikgadējās inventarizācijas veicamo darbu un izpildes grafiks ir saistošs visiem sektoru ekspertiem (3. tabula) un visām iesaistītajām institūcijām.

3. tabula. Ikgadējās inventarizācijas sektoru eksperti

Sektors	Sekturu eksperts/institūcija
Enerģētika	LVĢMC
Transports	Fizikālās enerģētikas institūts (turpmāk – FEI)
Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana	LVĢMC
Šķīdinātāju izmantošana	LVĢMC
Lauksaimniecība	Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte (turpmāk – LBTU)
Zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība	LVMI Silava Latvijas Valsts mežzinātnes institūtu “Silava” (turpmāk – LVMI Silava) LVĢMC
Atkritumu apsaimniekošana	LVĢMC
Atkritumu apsaimniekošana: notekūdeņu apsaimniekošana	LVĢMC

Latvijas iesniegto ikgadējo inventarizāciju izmanto arī kopējā ES ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā, tāpēc, balstoties uz Īstenošanas regulu 2020/1208 25. panta 1. punktu, ir noteikti sadarbības un koordinācijas termiņi ES ikgadējās inventarizācijas ziņojuma sagatavošanai (4. tabula).

4.tabula. Sadarbības un koordinācijas termiņi ES ikgadējās inventarizācijas ziņojuma sagatavošanai

Nr.p. k.	Elements	Darītājs	Laiks	Darāmais
1.	Dalībvalstu ikgadējo inventarizācijas iesniegšana	Dalībvalstis	Ik gadu līdz 15. janvārim	Elementi, kas uzskaitīti Regulas (ES) 2018/1999 26. panta 3. punktā
2.	Dalībvalstu iesniegto pārskatu sākotnējās pārbaudes	EK, (arī ESTAT ĢD (<i>Eurostat</i>), JRC ĢD), kurai palīdz Eiropas Vides aģentūra (EVA)	Attiecībā uz dalībvalsts iesniegto pārskatu no 15. janvāra līdz vēlākais 28. februārim	EVA veiktas pārbaudes, kurās pārliecinās, ka dalībvalstu ikgadējās inventarizācijas ir caurredzami, precīzi, saskanīgi, pilnīgi un salīdzināmi. Dalībvalstu vienoto ziņošanas tabulu sniegto enerģētikas datu salīdzināšana ar <i>Eurostat</i> enerģētikas datiem (sektorālā un atsaucē pieeja), ko veic <i>Eurostat</i> un EVA. Dalībvalstu lauksaimniecības datu pārskatu pārbaude, ko veic <i>JRC</i> (konsultējoties ar dalībvalstīm). Dalībvalstu ZIZIMM datu pārskatu pārbaude, ko veic EVA (konsultējoties ar <i>JRC</i> un dalībvalstīm). Sākotnējo pārbaudu konstatējumi tiks dokumentēti.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Nr.p. k.	Elements	Darītājs	Laiks	Darāmais
3.	Savienības ikgadējās inventarizācijas projekta sagatavošana (Savienības pārskata ziņojuma elementi)	EK (arī Eurostat, JRC), kurai palīdz EVA	Līdz 28. februārim	Savienības ikgadējās inventarizācijas projekts (dalībvalstu informācijas apkopojums), kura pamatā ir dalībvalstu pārskati un vajadzības gadījumā papildu informācija (sniegti 15. janvārī).
4.	Sākotnējo pārbaužu konstatējumu izplatīšana, arī paziņošana par iespējamu vajadzību novērst nepilnības	EK, kurai palīdz EVA	28. februāris	Sākotnējo pārbaužu konstatējumu izplatīšana, arī paziņošana par iespējamo nepilnību novēršanu un konstatējumu pieejamības nodrošināšana.
5.	Savienības ikgadējās inventarizācijas projekta izplatīšana	EK, kurai palīdz EVA	28. februāris	Savienības pārskata projekta izplatīšana dalībvalstīm 28. februārī. Dalībvalstis pārbauda datus.
6.	Atjauninātu vai papildu pārskata datu un pabeigto nacionālo ikgadējās inventarizācijas iesniegšana, ko veic dalībvalstis	Dalībvalstis	Līdz 15. martam	Atjaunināti vai papildu pārskata dati, ko iesniedz dalībvalstis (lai novērstu nesaskanības vai nepilnības), un pabeigti nacionālie inventarizācijas dokumenti.
7.	Dalībvalstu piezīmes par Savienības ikgadējās inventarizācijas projektu	Dalībvalstis	Līdz 15. martam	Vajadzības gadījumā sniedz koriģētus datus un piezīmes par Savienības ikgadējās inventarizācijas projektu.
8.	Dalībvalstu reakcija uz sākotnējām pārbaudēm	Dalībvalstis	Līdz 15. martam	Dalībvalstis vajadzības gadījumā reaģē uz sākotnējām pārbaudēm.
9.	Sākotnējo pārbaužu konstatējumu izplatīšana	EK, kurai palīdz EVA	15. marts – 31. marts	Izvērtējums par dalībvalstu reakciju uz sākotnējo pārbaužu secinājumiem un tālākie jautājumi dalībvalstīm.
10.	Aplēses par ikgadējās inventarizācijas trūkstošajiem datiem	EK, kurai palīdz EVA	31. marts	EK līdz pārskata gada 31. martam sagatavo aplēses par trūkstošajiem datiem un tās paziņo dalībvalstīm.
11.	Dalībvalstu piezīmes par EK aplēsēm par trūkstošajiem datiem	Dalībvalstis	7. aprīlis	Dalībvalstis EK izskatīšanai sniedz piezīmes par EK aplēsēm par trūkstošajiem datiem.
12.	Dalībvalstu reakcija uz sākotnējo pārbaužu sekojumu	Dalībvalstis	7. aprīlis	Dalībvalstis reaģē uz sākotnējo pārbaužu sekojumu.
13.	Ikgadējās inventarizācijas, ko dalībvalstis iesniedz Konvencijai	Dalībvalstis	15. aprīlis	Pārskatu iesniegšana Konvencijai (kopiju nosūtot EVA).
14.	Galīgā Savienības ikgadējā inventarizācija	EK, kurai palīdz EVA	15. aprīlis	Galīgā Savienības ikgadējās inventarizācijas iesniegšana Konvencijai.
15.	Jebkura cita dokumentu atkārtota iesniegšana pēc sākotnējās pārbaudes posma	Dalībvalstis	Kad notiek dokumentu atkārtota iesniegšana	Dalībvalstis iesniedz EK visus citus atkārtoti iesniegtos dokumentus, kurus tās iesniedz Konvencijas sekretariātam pēc sākotnējās pārbaudes posma.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

1.4. UZLABOJUMU PLĀNA IZSTRĀDE

Katru gadu maija vidū ar plānošanas posmu sākas ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas process (5. attēls).

5. attēls. Plānošana ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas ciklā

Kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC) pārbauda un dokumentē, vai kvalitātes mērķi ir sasniegti. Šo novērtējumu izmanto ikgadējās inventarizācijas uzlabošanas plānā, kuru izstrādā, pamatojoties uz starptautisko auditoru un sektoru ekspertu sagatavoto novērtējumu, rekomendācijām vai komentāriem, kā arī balstoties uz 2006. gada KPSP vadlīniju 1. sējuma 6. nodaļu par kvalitātes kontroli/kvalitātes nodrošināšanu un verifikāciju.

Ikgadējās inventarizācijas uzlabošanas plānu izstrādā, pamatojoties uz:

- specifisku kvalitātes mērķu sasniegšanas novērtējumu;
- iepriekšējo uzlabojumu plānu ieviešanas novērtējumu;
- iepriekšējā gada ikgadējās inventarizācijas galveno kategoriju (1. pieejas) analīzes rezultātiem;
- kvalitātes novērtēšanas un kvalitātes kontroles darbību rezultātiem;
- Konvencijas un Visaptverošo pārbaužu rezultātiem.

Katru gadu līdz 15. maijam visi sektoru eksperti sagatavo nepieciešamās izmaiņas nākamā gada ikgadējā inventarizācijā un nosūta kvalitātes kontroles vadītājam (LVĢMC), kurš šo informāciju ņem vērā, sagatavojot ikgadējās inventarizācijas uzlabojumu plānu. Ikgadējās

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

inventarizācijas uzlabošanas plāna sākotnējo variantu apspriež un izvērtē ikgadējā ekspertu sanāksmē jūnijā un līdz augustam sagatavo uzlabojumu plāna gala versiju.

Uzlabojumu plānu apkopo ikgadējās inventarizācijas kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC), izmantojot šīs Programmas formātus (5. tabula un 6. tabula) un iekļauj to kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plānā.

5. tabula. Īstermiņa un ilgtermiņa nepieciešamie uzlabojumi ikgadējā inventarizācijā

Vienotās ziņošanas tabulas sektors	Planned improvement	Plānotais uzlabojums	Laika grafiks	Uzlabojumu ieviešana	Komentāri
5.B Biological treatment of solid waste *	Improve the calculation of GHG emissions from biogas plants*	Uzlabot aprēķinus par SEG emisijām no biogāzes staciju darbības*	2025*	Plānots iekļaut SEG emisiju aprēķinus no biogāzes staciju darbībām, balstoties uz iegūtajiem aktivitātes datiem no MK noteikumiem, kā arī staciju tehnisko specifikāciju*	Iekļauta tabula MK noteikumos, lai iegūtu nepieciešamos datus, savākta informācija no bioloģisko atkritumu pārstrādes rūpnīcām*

* Piemēri kolonu aizpildīšanai

6. tabula. Nepieciešamie pētījumi un finansiālie resursi uzlabojumu veikšanai

Pētījuma nosaukums	Vienotās ziņošanas tabulu sektors	Uzdevums	Pamatojums	Finansējums (EUR)
Pētījums darbību datu uzlabošanai par dzesēšanas un gaisa kondicionēšanas iekārtām*	2.F.1 Dzesēšana un gaisa kondicionēšana*	Veikt datu apkopošanu dzesēšanas un gaisa kondicionēšanas iekārtām no fluorēto gāzu pārskatiem*	Rekomendācija 18 no 2022.gada centralizētās Konvencijas pārbaudes*	10 000*

* Piemēri kolonu aizpildīšanai

1.5. VISPĀRĒJĀS UN SEKTORU KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRAS

Kvalitātes kontroles procedūras ir būtisks posms ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas ciklā (6. attēls). Ikgadējās inventarizācijas kvalitāti nodrošina:

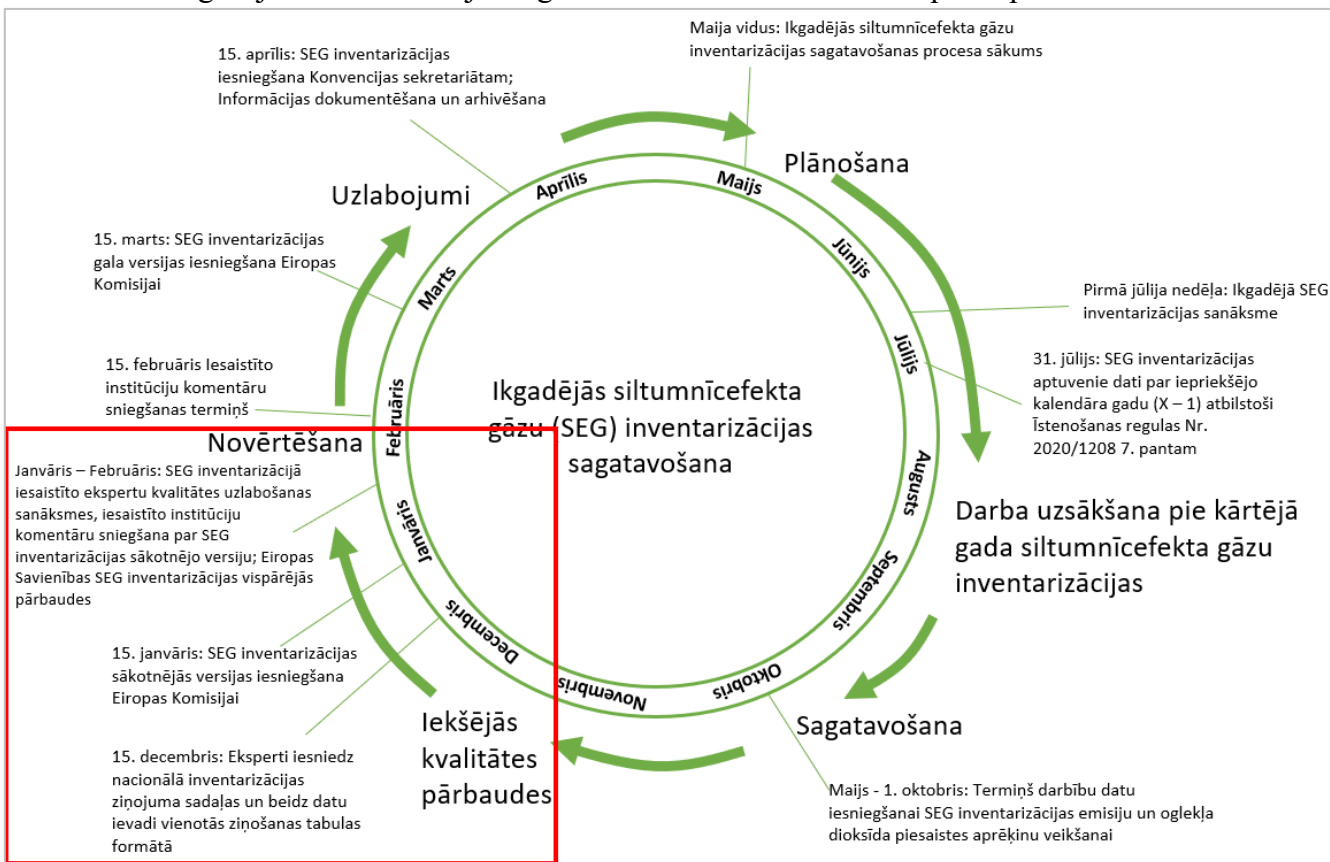
- sektoru ekspertu veiktās kvalitātes kontroles procedūras savu sektoru datiem, izmantotiem modeļiem¹⁴ un aprakstošajām sadaļām, tai skaitā iekļaujot

¹⁴Ikgadējā inventarizācijā izmantotiem modeļiem ir jābūt labi dokumentētiem, aptverot modeļa aprakstu, piemērotību, kalibrēšanu, modeļa novērtēšanu un nenoteiktību, un, ja tāda ir, uz dokumentāciju ir jābūt atsaucei: to nav nepieciešams reproducēt.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

salīdzinājumus ar neatkarīgi apkopotām datu kopām, paraugiem, darbības datu tendenču pārbaudes un ja iespējams salīdzinājumus ar atmosfēras koncentrācijas mērījumiem balstītiem emisijas novērtējumiem.

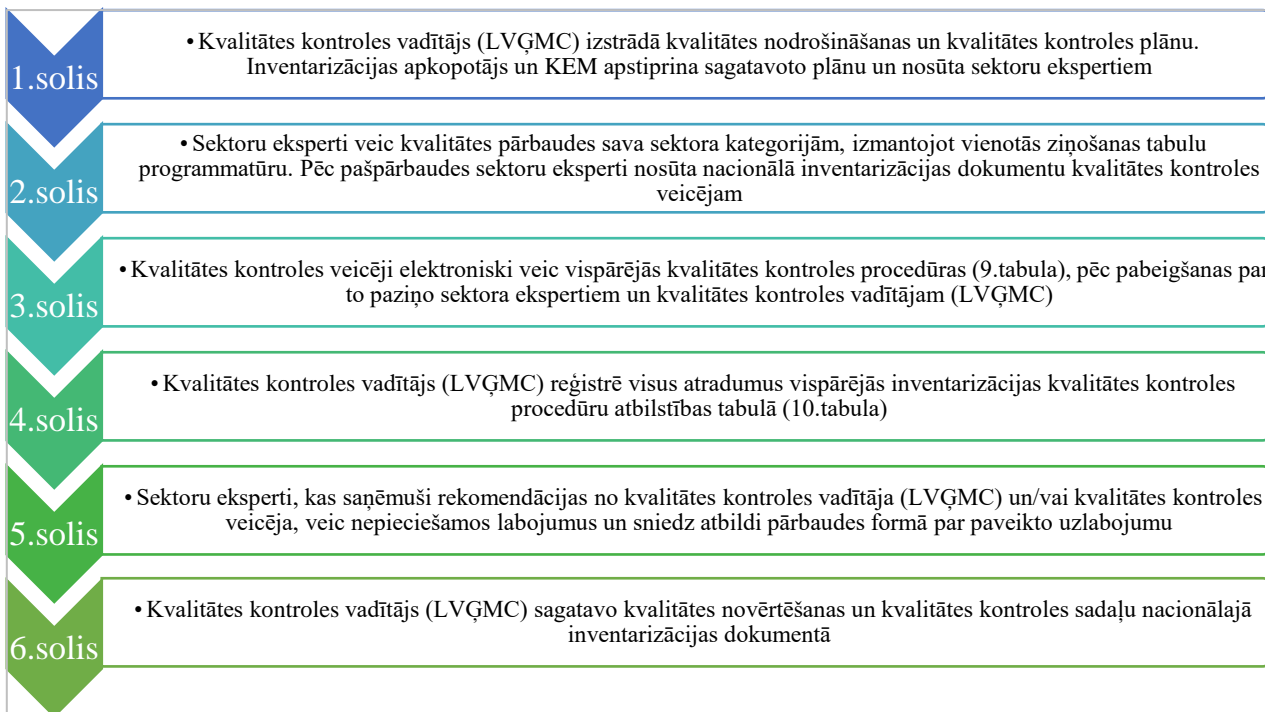
- sektoru ekspertu veiktās citu sektoru kvalitātes kontroles procedūras katru gadu līdz 31. janvārim;
- starptautisko auditoru ikgadējās inventarizācijas pārbažu rezultāti;
- ikgadējās inventarizācijas kvalitātes kontroles vadītāja (LVĢMC) pārbažu rezultāti;
- ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā neiesaistītās trešās puses pārbažu rezultāti.

6. attēls. Kvalitātes pārbaudes ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas ciklā

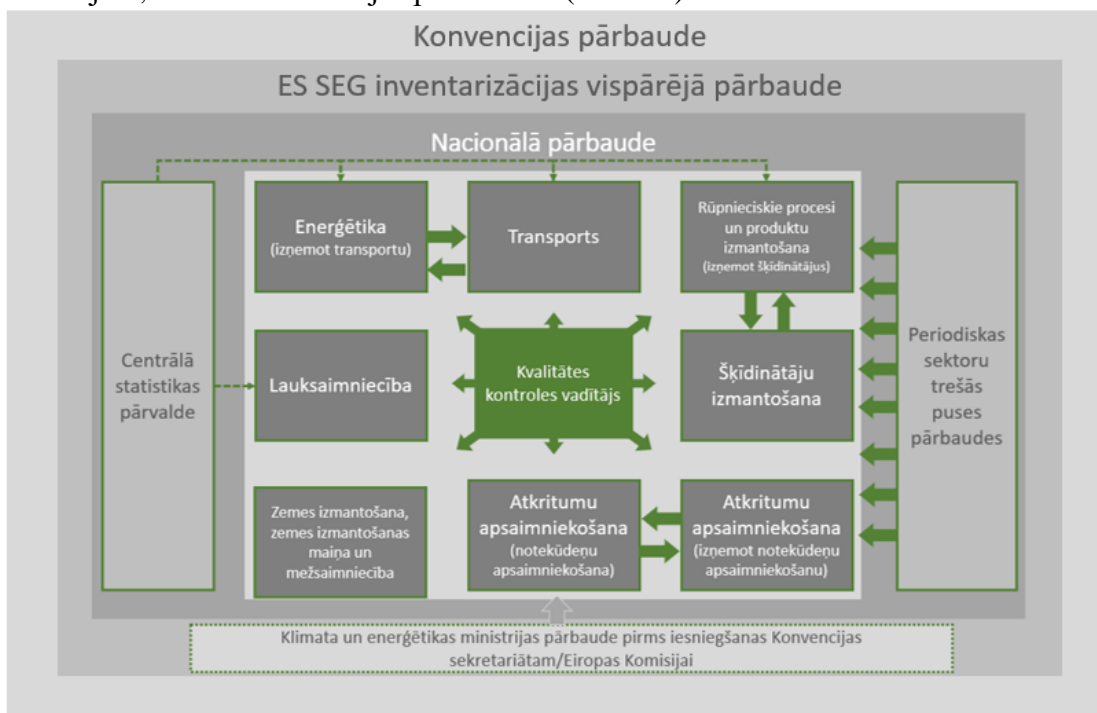
Kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC) ir atbildīgs par ikgadējā kvalitātes kontroles un kvalitātes nodrošināšanas procesa organizāciju, plāna sagatavošanu un izpildi. Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles darbības jāveic sešos soļos (7. attēls).

**KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI**

7. attēls. Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles gaita

Ikgadējās inventarizācijas kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles process sastāv no nacionālajām, EK un Konvencijas pārbaudēm (8. attēls).

8. attēls. Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles process

Pirms ikgadējās inventarizācijas nosūtīšanas kvalitātes kontroles veicējam, katra sektora eksperts visās sektora apakškategorijās pārbauda:

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

- vai visu apakšsektoru emisiju/piesaistes aprēķini ir veikti, ievadīti vienotās ziņošanas formātā;
- vai visi emisiju aprēķini ir aprakstīti Latvijas nacionālajā inventarizācijas dokumentā;
- vai būtiskākie emisiju/piesaistes kāpumi, kritumi un emisiju/piesaistes izmaiņu tendences, salīdzinot ar 1990. un pēdējo inventarizācijas gadu, ir aprakstīti nacionālajā inventarizācijas dokumentā;
- vai vienotās ziņošanas formātā ziņotie emisiju/piesaistes dati sakrīt ar datiem, kas iekļauti nacionālā inventarizācijas dokumenta tabulās un tekstā;
- vai mērvienības emisiju/piesaistes aprēķinos viscaur ir korekti lietotas un saskanīgas vienotās ziņošanas tabulu un nacionālajā inventarizācijas dokumentā.

Pēc tam, kad sektoru eksperts ir veicis visu apakšsektoru augstāk minētās pārbaudes, ikgadējās inventarizācijas sadaļa tiek nosūtīta kvalitātes kontroles veicējam (7. tabula).

Pēc nacionālā inventarizācijas dokumenta sadaļas saņemšanas kvalitātes kontroles veicēji nodrošina kvalitātes kontroli sektoru galvenajām kategorijām izmantojot vispārējo kvalitātes kontroles formu (8.tabula). Sektora galvenās kategorijas, kurām jāveic kvalitātes kontrole, norādītas ikgadējā kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plānā.

7. tabula. Ikgadējās inventarizācijas sektoru kvalitātes kontroles veicēji

Sektors	Kvalitātes kontroles veicējs
Enerģētika	FEI
Transports	LVĢMC
Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana	LVĢMC
Šķīdinātāju izmantošana	LVĢMC
Lauksaimniecība	LVMI Silava
Zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība	LBTU
Atkritumu apsaimniekošana: Atkritumu apglabāšana; Atkritumu bioloģiskā pārstrāde; Atkritumu sadedzināšana.	LVĢMC
Atkritumu apsaimniekošana: Notekūdeņu attīrīšana un novadīšana	LVĢMC

**8. tabula. Vispārējā kvalitātes kontroles forma
(elektroniski jāaizpilda kvalitātes kontroles veicējiem)**

Inventarizācijas dokuments	Nacionālais inventarizācijas dokuments
Sektors (vienotās ziņošanas tabulas kods, nosaukums)	
Apakšsektors (vienotās ziņošanas tabulas kods, nosaukums)	
Sektora gāze	
Par sektoru atbildīgais eksperts (i) (vārds, uzvārds)	
Kvalitātes kontroles veicējs (vārds, uzvārds)	

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Aizpildīšanas datums	
Instrukcija šīs formas aizpildīšanai	Vispārējās kvalitātes kontroles darbības ietver kvalitātes pārbaudi saistībā ar aprēķiniem, datu apstrādi, informācijas un datu pabeigtību (pilnīgumu) un dokumentēšanu, kas ir lietota visām ikgadējās inventarizācijas emisiju un piesaistes kategorijām. Šī forma jāaizpilda elektroniski par sektora galvenajām kategorijām, kas norādītas ikgadējā kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plānā. Ja kādu no darbībām nav iespējams veikt kādai kategorijai, tad kolonna – Atrastās kļūdas un nepilnības - jāapzīmē ar NA (nav piemērojams). Ja, pārbaudot sektoru, ir veikta kāda darbība, kas nav uzskaitīta darbību sarakstā, tā jāpievieno formas beigās jaunā rindā.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

8.tabulas turpinājums. Vispārējā kvalitātes kontroles forma (elektroniski jāaizpilda kvalitātes kontroles veicējiem)

Darbība	Kvalitātes princips	Atrastās kļūdas nepilnības	Rekomendācijas	Eksperta veiktās darbības	KK vadītāja lēmums
Pārbaudīt, vai darbību dati, emisijas faktori un citi parametri, kas izmantoti emisiju aprēķinos, ir saprotami aprakstīti nacionālajā inventarizācijas dokumentā un vai uz tiem ir pievienotas atsauces	Caurskatāmība				
Pārbaudīt, vai ievades datus vai parametrus nav pārrakstīšanās kļūdu	Precizitāte				
Pārbaudīt, vai mērvienības un parametri ir atbilstoši apzīmēti un pareizi lietoti vienotās ziņošanas tabulās un nacionālajā inventarizācijas dokumentā visā aprēķinu gaitā	Precizitāte				
Pārbaudīt, vai pārveidošanas faktori ir pareizi pielietoti (ja tādi lietoti)	Precizitāte				
Pārbaudīt, vai aprēķinu failos ievades (darbību) dati un aprēķinātie dati ir skaidri diferencēti (ar krāsām, apzīmējumiem, komentāriem)	Precizitāte				
Identificēt parametrus, kas kopīgi ar citām kategorijām vai sektoriem (ja tādi lietoti) (piemēram, iedzīvotāju skaits, zemes platības u.c.) un pārbaudīt to saskaņu starp šīm kategorijām vai sektoriem	Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai kategorijai ir aprēķināta/noteikta darbību datu un emisiju faktoru nenoteiktība un vai ir pievienota atsauce uz tās avotu	Precizitāte				
Pārbaudīt, vai visi iespējamie aprēķini no sektoru/kategorijas ir	Pilnīgums				

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Kvalitātes princips	Atrastās kļūdas nepilnības	Rekomendācijas	Eksperta veiktās darbības	KK vadītāja lēmums
iekļauti vienotās ziņošanas tabulās un nacionālajā inventarizācijas dokumentā					
Pārbaudīt vienotās ziņošanas tabulu darbību datu un emisiju sadaļu, vai ir aizpildīti visi lauki (pabeigtības (<i>completeness</i>) funkcija vienotās ziņošanas tabulu tīmekļa lietojumprogrammā)	Pilnīgums				
Pārbaudīt darbību datus, emisijas un vidējos svērtos emisijas faktorus (<i>implied emission factors</i>), salīdzinot ar iepriekšējo gadu (ja iespējams) un visā laikrindā. Pārbaudīt, vai ievērojamas svārstības no gada uz gadu ir paskaidrotas nacionālajā inventarizācijas dokumentā	Precizitāte				
Ja dati vai metodes ir mainītas, pārbaudīt laikrindas un aprēķinu saskaņu	Saskaņotība				
Ja emisiju faktori ir mainīti, veikt emisijas faktoru salīdzinājumu ar alternatīvajiem faktoriem (ar 2006.gada KPSP vadlīniju noklusējamiem faktoriem, literatūras un citu valstu faktoriem)	Precizitāte				
Ja emisiju faktors ir mainīts, vai ir pamatojums nacionālajā inventarizācijas dokumentā, kāpēc jaunais emisiju faktors ir piemērotāks	Caurskatāmība				
Pārbaudīt, vai darbību dati, emisijas faktori un citi parametri, kas izmantoti sektora emisiju aprēķinos, ir dokumentēti un arhivēti FTP mapē	Caurskatāmība				

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Kvalitātes princips	Atrastās kļūdas nepilnības	Rekomendācijas	Eksperta veiktās darbības	KK vadītāja lēmums
Pārbaudīt, vai izmantotajām metodoloģijām ir norādes uz publikācijām vai citiem avotiem nacionālajā inventarizācijas dokumentā	Caurskatāmība				
Pārbaudīt, vai datu avotu vai metodoloģijas izmaiņas ir dokumentētas nacionālajā inventarizācijas dokumentā	Caurskatāmība				
Pārbaudīt, vai bibliogrāfisko datu atsauču oriģinālie avoti tiešām satur informāciju un saturu uz kādu atsauces (piemēram, vai korektas atsauces uz CSP datubāzēm, informācija no publiskajiem pārskatiem utt.)	Caurskatāmība				
Pārbaudīt, vai ievērota saskaņotība ar Klimata pārmaiņu starpvalstu padomes vadlīnijām, it sevišķi, ja ir veikta metodoloģijas maiņa	Saskaņotība				
Citi jautājumi					

Lai pārbaudītu sektoru kvalitātes atbilstību ikgadējās inventarizācijas kvalitātes mērķiem, ikgadējās inventarizācijas kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC) un trešās puses pārbaudītāji, ņemot vērā visas sektoru ekspertu aizpildītās kvalitātes kontroles veidlapas, veic kvalitātes pārbaudes (9. tabula), un elektroniski aizpilda kvalitātes kontroles vadītāja veidlapu (10. tabula). Par veikto pārbaudi paziņo sektora ekspertam.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

9. tabula. Vispārējās ikgadējās inventarizācijas kvalitātes kontroles procedūras saskaņā ar 2006. gada KPSP vadlīnijām

Nr.p.k.	Kvalitātes kontroles darbība	Kvalitātes princips	Procedūras
1.	Pārbaudīt, vai pārbažu rekomendācijas ir ņemtas vērā	Uzlabojumu iestrāde	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai visas rekomendācijas, kas iekļautas pēdējā ikgadējās inventarizācijas pārbaudes ziņojumā ir veiktas/ņemtas vērā, sagatavojot ikgadējo inventarizāciju un paskaidrojumi ir aprakstīti nacionālajā inventarizācijas dokumentā
2.	Pārbaudīt, vai uzlabojumi tiek iestrādāti	Uzlabojumu iestrāde	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai iepriekšējā ikgadējā inventarizācijā aprakstītie plānotie uzlabojumi ir ņemti vērā, sagatavojot ikgadējo inventarizāciju un vai paskaidrojumi ir aprakstīti nacionālajā inventarizācijas dokumentā
3.	Pārbaudīt, vai visi faili, dati un informācija ir dokumentēti	Caurskatāmība	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai visi dati un informācija katru gadu uz 15. janvāri, 15. martu un 15. aprīli ir arhivēti FTP mapē saskaņā ar tajā definēto struktūru un ir pieejami pārbaudītājiem
4.	Pārbaudīt, vai nacionālajā inventarizācijas dokumentā ir aktuālākā informācija par arhivēšanas procedūrām	Caurskatāmība	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt ikgadējās inventarizācijas arhivēšanas procedūru aprakstu nacionālajā inventarizācijas dokumentā
5.	Pārbaudīt, vai apzīmējumi ir pareizi lietoti un paskaidroti	Caurskatāmība	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt apzīmējumu NO, NE, NA, IE lietojumu vienotās ziņošanas tabulās, lai tas būtu saskaņā ar Konvencijas ziņošanas vadlīnijām Pārbaudīt, vai apzīmējumi IE un NE ir paskaidroti vienotās ziņošanas tabulās un apkopoti nacionālā inventarizācijas dokumenta nodaļā 1.7 GENERAL ASSESSMENT OF COMPLETENESS
6.	Pārbaudīt, vai visi dati ir ievadīti un visa informācija atbilstoši ziņota	Pilnīgums	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai visas nodaļas un apakšnodaļas nacionālajā inventarizācijas dokumentā ir aizpildītas un vai visas šūnas vienotās ziņošanas tabulu tīmekļa lietojumprogrammā ir aizpildītas.
7.	Pārliecināties, ka informācija vienotās ziņošanas tabulās ir saskaņota	Saskaņotība	<ul style="list-style-type: none"> Veikt saskaņotības pārbaudi vienotās ziņošanas tabulu tīmekļa lietojumprogrammā
8.	Pārliecināties, ka informācija vienotās ziņošanas tabulās un nacionālajā inventarizācijas dokumentā sakrīt	Saskaņotība	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai informācija un dati nacionālā inventarizācijas dokumentā un vienotās ziņošanas tabulās sakrīt.
9.	Pārbaudīt, vai dati un informācija ir saskaņota starp nacionālā inventarizācijas dokumenta nodaļām	Saskaņotība	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai dati un informācija nacionālā inventarizācijas dokumenta kopsavilkumā, 1., 2 un 10. nodaļā ir saskaņā ar sektoru nodaļām 3.- 8.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Nr.p.k.	Kvalitātes kontroles darbība	Kvalitātes princips	Procedūras
10.	Pārbaudīt, vai visi iespējamie avoti/piesaistes kategorijas ir iekļautas	Pilnīgums	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai visi Latvijā iespējamie SEG emisiju/ CO₂ piesaistes avoti, kategorijas un gāzes, kas iekļauti 2006. gada KPSP vadlīnijās, ir iekļauti nacionālajā inventarizācijas dokumentā un vienotās ziņošanas tabulās.
11.	Pārbaudīt, vai nenoteiktības ir aktualizētas	Precizitāte	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai informācija par nenoteiktībām ir aktualizēta nacionālā inventarizācijas dokumenta apakšnodaļās un vai nacionālā inventarizācijas dokumenta nodaļā par nenoteiktībām (1.6 GENERAL UNCERTAINTY EVALUATION) ir aktualizēta atbilstoši jaunākajiem datiem.
12.	Pārbaudīt, vai nenoteiktību pieņēmumi ir pamatoti un dokumentēti	Precizitāte	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai nenoteiktībām veiktie pieņēmumi ir dokumentēti un vai ekspertu atzinumi ir atbilstoši un pamatoti.
13.	Pārbaudīt pieņēmumu, darbību datu izvēles kritēriju, emisiju faktoru un citu parametru dokumentāciju	Caurskatāmība	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt darbību datu, emisiju faktoru un citu aprēķinu parametru aprakstus/dokumentāciju un novērtēt, vai tie ir atbilstoši pierakstīti un arhivēti
14.	Pārbaudīt parametru un mērvienību pierakstīšanas pareizību un pārveidošanas faktoru pareizu lietojumu	Precizitāte	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai mērvienības ir saskaņotas un pareizi lietotas aprēķinu failos un nacionālajā inventarizācijas dokumentā. Pārbaudīt vienotu mērvienību lietojumu no aprēķinu sākuma līdz beigām Pārbaudīt vienotu pārveidošanas faktoru lietojumu
15.	Pārbaudīt datu saskaņu starp kategorijām	Saskaņotība	<ul style="list-style-type: none"> Identificēt parametrus (piemēram, darbību datus, konstantes), kas ir kopīgi vairākām avotu un piesaistes kategorijām, un pārbaudīt, vai tie ir saskaņoti starp sektoriem
16.	Pārskatīt iekšējos dokumentus	Caurskatāmība	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt ikgadējās inventarizācijas datu arhivēšanu un uzglabāšanu FTP mapē (vai visu sektoru eksperti savlaicīgi arhivē ikgadējās inventarizācijas dokumentus pareizajās mapēs un vai kvalitātes kontroles veidlapas tiek savlaicīgi aizpildītas un ievietotas atbilstošajās mapēs)
17.	Pārbaudīt emisiju un piesaistes nenoteiktību aprēķinu pareizību	Precizitāte	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai darbību datu un emisiju faktoru nenoteiktības aptver visas avotu un piesaistes kategorijas
18.	Pārbaudīt nacionālā inventarizācijas dokumentā lietotās atsaucis	Caurskatāmība	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai nacionālā inventarizācijas dokumentā atsaucis atbilst noteiktajam stilam, kas ir definēts NID instrukcijā
19.	Pārbaudīt laikrindas saskaņotību	Saskaņotība	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt metodoloģiju un datu izmaiņas, kuru rezultātā veikti pārrēķini Pārbaudīt, vai emisiju samazinošo pasākumu ietekme atspoguļojas laikrindu aprēķinos.
20.	Pārbaudīt vispārējās un sektoru kvalitātes nodrošināšanas un	Salīdzināmība	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt vēsturiskos datus galvenajām kategorijās Pārbaudīt emisiju faktorus galvenajām kategorijās Pārbaudīt vēsturiskās emisiju laikrindas

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Nr.p.k.	Kvalitātes kontroles darbība	Kvalitātes princips	Procedūras
	kvalitātes kontroles veidlapas		<ul style="list-style-type: none"> Ja lietotie emisijas faktori ir valstij specifiskie, pārbaudīt, vai FTP mapē un nacionālajā inventarizācijas dokumentā ir dokumentēta informācija par emisijas faktora izvēli Pārbaudīt, vai ir dokumentētas atsauces uz datu un informācijas avotiem
21.	Pārbaudīt, vai ikgadējās inventarizācijas sadaļas ir laicīgi iesniegtas ikgadējās inventarizācijas apkopotājam	Savlaicīgums	<ul style="list-style-type: none"> Pārbaudīt, vai ikgadējās inventarizācijas sadaļa iesniegta ikgadējās inventarizācijas apkopotājam Ministru kabineta noteikumu Nr.675 5.3., 12.2., 19.2. un 20.1. apakšpunktā noteiktajos termiņos

10. tabula. Vispārējās ikgadējās inventarizācijas kvalitātes kontroles procedūru atbilstība (aizpilda kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC) un ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā neiesaistītā trešā puse)

Inventarizācijas dokuments	Nacionālais inventarizācijas dokuments
Sektors (vienotās ziņošanas tabulas kods, nosaukums)	
Sektora gāze	
Par sektoru atbildīgais eksperts (i) (vārds, uzvārds)	
Kvalitātes kontroles vadītājs (vārds, uzvārds)	
Aizpildīšanas datums	

Procedūras	Princips	Atrastās kļūdas nepilnības	Rekomendācijas	Eksperta veiktās darbības	KK vadītāja lēmums

Kad sektoru eksperti ir saņēmuši ziņu par aizpildītajām vispārējām kvalitātes kontroles un kvalitātes kontroles vadītāja veidlapām, sektoru eksperti elektroniski aizpilda šo veidlapu aili – Eksperta veiktās darbības. Par aizpildīšanu paziņo kvalitātes kontroles vadītājam, kas, savukārt, aizpilda aili – KK vadītāja lēmums – un arhivē visas kvalitātes kontroles veidlapas.

Visas kvalitātes pārbaudes veidlapas elektroniskā formātā ir ikgadējās inventarizācijas iekšējā dokumentācija. Nepieciešamības gadījumā tās tiek uzrādītas starptautiskajiem auditoriem.

1.6 KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS PROCEDŪRAS

Kvalitātes novērtēšanas procedūru mērķis ir nodrošināt neatkarīgu, kvalificētu ekspertu pārbaudi, lai novērtētu ikgadējās inventarizācijas kvalitāti un sniegtu ieteikumus uzlabojumiem. Ikgadējās inventarizācijas kvalitātes nodrošināšanas procedūras var iedalīt trīs daļās:

- Starptautiskās pārbaudes (visai ikgadējai inventarizācijai);
- Nacionālās pārbaudes (atsevišķiem sektoriem/apakšsektoriem);
- Iesaistīto institūciju un ministriju izskatīšana.

1.6.1 Starptautiskās ikgadējās inventarizācijas pārbaudes

Ikgadējo inventarizāciju katru gadu pārbauda gan EK, gan Konvencijas auditori.

1.6.1.1 Konvencijas pārbaudes

Konvencijas un tās Parīzes nolīguma pārbaudes sastāv no: vienkāršotām un padziļinātām pārbaudēm, kuras tiek rīkotas valstī uz vietas atbilstoši Lēmuma 18/CMA.1 151. – 155. punktam.

Konvencijas un tās Parīzes nolīguma pārbaude tiks veikta katru otro gadu, sākot no 2025. gada, kuras laikā starptautiskie auditori pārbauda Konvencijas un tās Parīzes nolīguma sekretariātam iesniegto ikgadējo inventarizāciju un elektroniski sūta jautājumus KEM, kura deleģē jautājumus sektoru ekspertiem atbildēšanai. Pārbaudes nedēļas laikā sektoru ekspertiem jābūt pieejamiem klātienē vai ar e-pasta starpniecību, lai operatīvi varētu sniegt atbildes uz auditoru jautājumiem un norādījumu gadījumā veikt pārrēķinus kādā no sektoriem.

Visi starptautisko auditoru ieteikumi jāņem vērā pie ikgadējās inventarizācijas uzlabošanas. Par progresu ziņo ikgadējās inventarizācijas apkopotājs nacionālā inventarizācijas dokumenta 10. nodaļas tabulā “Atbildes uz pārbaudes procesu” (*Response to review process*) saskaņā ar Īstenošanas regulas 2020/1208 VIII pielikuma formātu. Starptautisko auditoru sniegto rekomendāciju iekļaušana nacionālajā inventarizācijas dokumentā un atbilžu sniegšana nodrošina, ka tās tiek reģistrētas un līdz ar to dokumentētas, lai starptautiskie auditori varētu izsekot sniegtā norādījuma izpildei. Starptautisko auditoru rekomendācijas tiek iekļautas ikgadējās inventarizācijas uzlabojumu plānā, un jāņem vērā nākamā gada ikgadējā inventarizācijā, ja vien nav norādīts citādi gadījumos, kad pieprasītais uzlabojums nav īstenojams tik īsā laikā. Lai sniegtu atbildi starptautiskajiem auditoriem, nacionālā inventarizācijas dokumenta 10. nodaļā nepieciešams norādīt, ka rekomendācija tiks izpildīta uz nākamo ikgadējo inventarizāciju vai ilgākā laikā atkarībā no rekomendācijas sarežģītības pakāpes.

Konvencijas sekretariāts pārbaudes ziņojuma melnrakstu ikgadēji nosūta KEM, kas pārsūta pārbaudes ziņojumu sektoru ekspertiem, lai pārbaudītu, vai korekti atspoguļotas Konvencijas pārbaudē norādītās rekomendācijas. Ja sektoru ekspertiem rodas komentāri, tie jānosūta KEM, kas tālāk tos sniedz Konvencijas sekretariātam. Sektoru ekspertiem, sagatavojot ikgadējās inventarizācijas sadaļas, jāņem vērā gala pārbaudes ziņojuma rekomendācijas un jāsniedz atbildes uz tām nacionālajā inventarizācijas dokumentā.

Kvalitātes kontroles vadītājam (LVGMC), veicot ikgadējās kvalitātes kontroles procedūras, jāpārbauda, vai visas Konvencijas pārbaudes ziņojumā ietvertās rekomendācijas sektoru eksperti ir ņēmuši vērā ikgadējās inventarizācijas sektoru sadaļās.

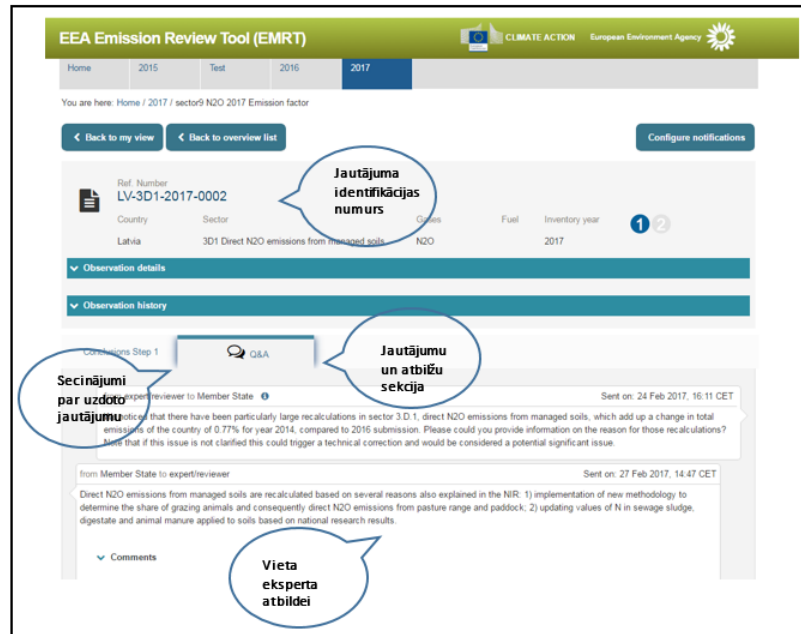
KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

1.6.1.2 Pārbaude ES ikgadējās inventarizācijas dokumenta ietvaros

Latvijai un pārējām ES dalībvalstīm saistoša ir ikgadējā pārbaude ES ikgadējās inventarizācijas dokumenta sagatavošanas ietvaros.

EVA tīmekļa vidē ir izveidojusi emisiju pārbaudes rīku (turpmāk – emisiju pārbaudes rīks (9. attēls)) ar mērķi racionalizēt pārbaudes jautājumu uzdošanu un atbilžu iesniegšanu.

Sektoru eksperti ir nodrošināti ar emisiju pārbaudes rīka lietotārvārdiem un parolēm. Sektoru ekspertiem jābūt pieejamiem noteiktajos pārbaudītajos termiņos, par kuriem informē KEM, un jāsniedz atbildes uz auditoru jautājumiem.

9. attēls. Emisiju pārbaudes rīka vizuālais izskats

1.6.1.3 Visaptverošā pārbaude

Lai uzraudzītu dalībvalstu SEG emisiju samazinājumus vai ierobežojumus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 4., 9. un 10. pantu un emisiju samazinājumus un piesaistes palielināšanu piesaistītajos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 4. un 14. pantu, kā arī citus Savienības tiesību aktos noteiktos SEG emisiju samazināšanas vai ierobežošanas mērķrādītājus:

- **2025., 2027. un 2032. gadā EK** veiks dalībvalstu, tai skaitā Latvijas saskaņā ar Regulas 2018/1999 26. panta 4. punktu iesniegto nacionālās ikgadējās inventarizācijas datu visaptverošu pārbaudi. Visaptverošā pārbaudē EK un EVA palīdz pārbaudes darba grupa, ko veido tehniskie eksperti, balstoties uz 10. tabulā izklāstīto procedūru. EVA visaptverošajā pārbaudē veic sekretariāta uzdevumus. Saskaņā ar Regulas 2018/1999 38. pantu ir noteikts, ka Dalībvalstis, tai skaitā Latvija pilnīgi iesaistās šajā procesā.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

11.tabula. 2025., 2027. gada un 2032. gada visaptverošo pārbauzu grafiks¹⁵

Darbība	Uzdevuma apraksts	Laiks
2025., 2027. un 2032. gada ikgadējās inventarizācijas visaptverošo pārbauzu materiālu sagatavošana	Materiālu 2025., 2027. un 2032. gada ikgadējās inventarizācijas visaptverošajai pārbaudei sagatavo, balstoties uz 15. aprīli iesniegtajām ikgadējām inventarizācijām.	15. aprīlis– 25. aprīlis
Sākotnējā pārbaude (<i>desk review</i>) un jautājumu nosūtīšana dalībvalstīm	Tehnisko ekspertu darba grupa (TEDG) veic pārbaudes un sagatavo jautājumus dalībvalstīm, balstoties uz dalībvalstu 15. aprīlī iesniegtajām ikgadējām inventarizācijām. Dalībvalstīm nosūta jautājumus.	25. aprīlis– 13. maijs
Atbildes uz sākotnējās pārbaudes jautājumiem	Dalībvalstis atbild uz TEDG sākotnējās pārbaudes jautājumiem.	13. maijs– 27. maijs
Centralizēta pārbaude un papildu jautājumu nosūtīšana dalībvalstīm	TEDG satiekas, lai apspriestu dalībvalstu atbildes, apzinātu transversālas problēmas, nodrošinātu konstatējumu konsekveni attiecībā uz visām dalībvalstīm, vienotos par ieteikumiem, sagatavotu iespējamās tehniskās korekcijas utt. Apzina papildu jautājumus un tos nosūta dalībvalstīm.	Viena nedēļa laikā no 25. maija līdz 15. jūnijam
Atbildes uz papildu jautājumiem un reakcija uz iespējamām tehniskajām korekcijām	Dalībvalstis centralizētās izskatīšanas laikā sniedz atbildes uz papildu jautājumiem un reaģē uz iespējamām tehnisko korekciju gadījumiem.	Centralizētās izskatīšanas laikā
Tehnisko korekciju projekta paziņošana	Dalībvalstīm nosūta tehnisko korekciju projektu.	Viena diena pēc centralizētās pārbaudes beigām
Reakcija uz tehnisko korekciju projektu	Dalībvalstis reaģē uz tehnisko korekciju projektu vai sniedz pārskatītas aplēses.	15 dienas pēc centralizētās pārbaudes beigām
Pārbaudes ziņojumu projektu sagatavošana	TEDG sagatavo izskatīšanas ziņojumu projektus, arī visas neatrisinātās problēmas un ieteikumu projektus, kā arī (attiecīgā gadījumā) sīkāku informāciju par tehnisko korekciju projektiem un to pamatojumu.	21 dienu pēc centralizētās izskatīšanas beigām
Iespējams valsts apmeklējums	Izņēmuma gadījumos, ja dalībvalstu ziņoto ikgadējo inventarizāciju kvalitāte joprojām ir ļoti problemātiska vai TEDG nespēj atrisināt jautājumus, var veikt <i>ad hoc</i> valsts apmeklējumu.	29. jūnijs– 9. augusts
Pārbaudes ziņojumu projektu nosūtīšana dalībvalstīm	Dalībvalstīm nosūta pārbaudes ziņojumu projektus.	21 dienu pēc centralizētās izskatīšanas beigām
Komentāri par pārbaudes ziņojumu projektiem	Dalībvalstis sniedz piezīmes par pārbaudes ziņojumu projektiem, norādot visas piezīmes, kuras tās vēlas redzēt iekļautas gala pārbaudes ziņojumā.	40 dienas pēc pārbaudes ziņojuma projekta saņemšanas

¹⁵ XXII pielikums, kas balstīts uz Īstenošanas regulas 2020/1208 34.pantu

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Uzdevuma apraksts	Laiks
Pārbaudes ziņojumu pabeigšana	Vajadzības gadījumā — neformāla saziņa ar dalībvalstīm par vēl neatrisinātajām problēmām. TEDG pabeidz pārbaudes ziņojumus. Pārbauda ziņojumu kvalitāti un tos rediģē.	75 dienas pēc centralizētās pārbaudes beigām
Gala pārbaudes ziņojumu iesniegšana	EK un dalībvalstīm nosūta gala pārbaudes ziņojumus.	83 dienas pēc centralizētās pārbaudes beigām

Visaptverošajā pārbaudē tiks veikts:

- detalizēta ikgadējās inventarizācijas aprēķinu un to metodiku pārbaude;
- detalizēta analīze, kā īstenoti ieteikumus attiecībā uz ikgadējās inventarizācijas aprēķinu uzlabošanu, kas norādīti jaunākajā Konvencijas un tās Parīzes pārbaudes ziņojumā,
- detalizēta analīze, kā pamatoti to, ka šie ieteikumi/rekomendācijas nav īstenoti;
- detalizēts SEG emisiju aprēķinu laikrindu konsekvences novērtējums;
- detalizēts novērtējums, vai veiktie pārrēķini attiecīgajā iesniegtajā ikgadējā inventarizācijā salīdzinājumā ar iepriekšējo ikgadējo inventarizāciju ir ziņoti caurskatāmi un veikti saskaņā ar KPSP vadlīnijām par ikgadējo inventarizācijas sagatavošanu;
- citi pasākumi attiecībā uz sākotnējo pārbaudžu rezultātiem un jebkuru papildu informāciju, ko dalībvalsts iesniegusi, atbildot uz TEDG jautājumiem un citām saistītām pārbaudēm.

Tehniskās korekcijas:

Ja emisiju aprēķini ir pārāk lieli vai pārāk mazi un šī novirze pārsniedz noteikto būtiskuma sliekšni¹⁶, uzskata, ka ir vajadzīga tehniska korekcija Regulas (ES) Nr. 2018/1999 38. panta 2. punkta d) apakšpunkta nozīmē.

- 2027. gada pārbaudē tehniskās korekcijas aptver emisijas un CO₂ piesaisti 2021.–2025. gadā un 2021.–2025. gada ZIZIMM uzskaites periodā;
- 2032. gada pārbaudē tehniskās korekcijas aptver emisijas un CO₂ piesaisti 2026.–2030. gadā un 2026.–2030. gada ZIZIMM uzskaites periodā;
- ja emisiju aprēķinu tehniskā korekcija, kas neattiecas uz ZIZIMM sektoru, vismaz par vienu pārbaudes ikgadējās inventarizācijas gadu, bet ne par visiem laikrindas gadiem pārsniedz būtiskuma sliekšni, tad, lai nodrošinātu laikrindas konsekvenci, aprēķina arī visu pārējo izskatāmo gadu tehnisko korekciju.

EK informēs valsti par ikgadējās inventarizācijas visaptverošās pārbaudes beigām un līdz attiecīgi **2027. gada 30. augustam** un **2032. gada 30. augustam** iesniegs gala pārbaudes ziņojumu.

EK pēc visaptverošās ikgadējās inventarizācijas pārbaudes 2027. un 2032. gadā ar īstenošanas aktiem noteiks attiecīgo gadu emisiju kopsumu, kas izriet no koriģētajiem katras

¹⁶ Būtiskuma sliekšnis konkrētam avotam vai piesaistītājam ir 0,05% no kopējām nacionālajām SEG emisijām (neskaitot ZIZIMM) pārbaudes ikgadējās inventarizācijas gadā vai 500 kt CO₂ ekvivalenta atkarībā no tā, kura vērtība ir mazāka.

dalībvalsts, tai skaitā Latvijas ikgadējās inventarizācijas datiem un sadalīta starp Regulas (ES) 2018/842 9. panta kontekstā saistītajiem emisiju datiem un Regulas 2018/1999 V pielikuma 1. daļas c) punktā minētajiem emisiju datiem, un nosaka Regulas (ES) 2018/841 4. panta kontekstā saistīto emisiju un piesaistījumu kopsummu.

2025. gadā EK veiks nacionālās ikgadējās inventarizācijas datu visaptverošu pārbaudi, kas iesniegta saskaņā ar Regulas 2018/1999 26. panta 4. punktu, lai noteiktu ikgadējos SEG emisiju neto samazinājuma mērķkrādītājus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 4. panta 3. punktu un lai noteiktu ikgadējos emisiju sadales apjomus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 4. panta 3. punktu. Visaptverošā pārbaude ietvers:

- pārbaudes, ar kurām pārlicinās par iesniegtās informācijas pārredzamību, precizitāti, konsekveni, salīdzināmību un pilnīgumu;
- pārbaudes ar mērķi konstatēt gadījumus, kad ikgadējie inventarizācijas dati sagatavoti neatbilstoši Konvencijas vadlīniju dokumentācijai vai ES noteikumiem;
- pārbaudes ar mērķi konstatēt gadījumus, kad ZIZIMM uzskaitē ir veikta neatbilstoši Konvencijas vadlīniju dokumentācijai vai ES noteikumiem;
- un vajadzības gadījumā, apspriežoties, vajadzīgo tehnisko korekciju aprēķinus.

EK pabeigusi visaptverošo pārbaudi 2025. gadā ar īstenošanas aktiem noteiks attiecīgo gadu emisiju kopsummu, kas izriet no koriģētajiem katras dalībvalsts ikgadējās inventarizācijas datiem un sadalīta starp Regulas (ES) 2018/842 9. panta kontekstā saistīto emisiju datiem un Regulas 2018/1999 V pielikuma 1. daļas c) punktā minētajiem emisiju datiem, un nosaka Regulas (ES) 2018/841 4. panta kontekstā saistīto emisiju un piesaistījumu kopsummu.

1.6.2 Nacionāla līmeņa ikgadējās inventarizācijas pārbaudes

Nacionālā līmenī periodiski kādam no ikgadējās inventarizācijas sektoriem tiek veikta trešās puses pārbaude. Par sektoru, kuram paredzēta trešās puses pārbaude konkrētā gadā, sektoru ekspertus informē KEM ikgadējā ekspertu sanāksmē. Trešās puses ekspertiem jāaizpilda šīs Programmas 10.tabula.

Trešās puses pārbaudes rezultāti pārbaudītājam jāprezentē ikgadējās ekspertu sanāksmes laikā. Sniegtās rekomendācijas sektoru ekspertam jāņem vērā, sagatavojot nākamā gada ikgadējo inventarizāciju.

1.7 VERIFIKĀCIJAS PROCEDŪRAS

Saskaņā ar 2006. gada KPSP vadlīnijām verifikācijas procedūras ir:

- salīdzinājums ar citu institūciju sagatavotiem SEG emisiju un CO₂ piesaistes aprēķiniem;
- salīdzinājums ar aprēķiniem, kas veikti, izmantojot pilnīgi neatkarīgas datu kopas, piemēram, gāzu koncentrācijas mērījumus atmosfērā.

Verifikācijas rezultātā ir iespējams iegūt informāciju, lai uzlabotu ikgadējo inventarizāciju. Esošo ikgadējo inventarizācijas aprēķinu salīdzinājums ar neatkarīgiem aprēķiniem veicina to ticamību un drošumu, jo rezultāts tādā veidā tiek “apstiprināts”. Ja verifikācijas rezultātā tiek atklātas ļoti būtiskas aprēķinu atšķirības, tas var norādīt uz trūkumiem vienā vai otrā datu masīvā.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Lielākoties veikt salīdzinājumus ar citu institūciju sagatavotiem SEG emisiju/piesaistes aprēķiniem veikt praktiski nav iespējams vai arī tas ir apgrūtināts, tādēļ, ka valstī ir tikai viena institūcija/eksperts, kas veic aprēķinus, līdz ar to alternatīvi dati nav pieejami.

1.7.1 Aprēķinu salīdzinājums

Aprēķinu salīdzinājums ir uz metodēm balstīts salīdzinājums, kas aplūko atšķirības emisiju aprēķinos, izmantojot alternatīvas aprēķinu metodes vienai un tai pašai kategorijai vai kategoriju grupai. Šis salīdzinājums ļauj identificēt lielas aprēķinu kļūdas un galveno avotu kategorijas vai apakškategorijas, kas tikušas izslēgtas.

1.7.1.1 Zemāka līmeņa metožu piemērošana

Zemāka līmeņa metodes KSPS vadlīnijās parasti balstās uz lejupvērstām¹⁷ pieejām, kurās izmanto datus apkopotā veidā par visu kategoriju. Eksperti, kuru sektoru kategorijā tiek pielietota augšupvērstā¹⁸ pieeja, zemāku metodi var izmantot datu verificācijai. Piemēram, enerģētikā CO₂ no fosilā kurināmā sadedzināšanas verificācijai atsauces aprēķinā var izmantot šķietamā fosilā kurināmā patēriņu pa visām fosilā kurināmā kategorijām. Atsauces pieejas aprēķinu var salīdzināt ar sektorālās pieejas aprēķinu summu, pielietojot 1., 2. vai 3 līmeņa¹⁹ pieeju. Kaut arī atsauces pieejas kvalitāte parasti ir zemāka nekā sektorālās pieejas kvalitāte, tomēr tā ir noderīga un vienkārša datu tuvinājuma metode.

Vēl vienā piemērā, kurā emisijas tiek aprēķinātas no sektora darbību summas, kas balstās uz preču patēriņu (t.i. kurināmie vai fluorētās gāzes), emisijas var aprēķināt, izmantojot šķietamā patēriņa vērtības, piemēram, kopējā saražotā produkcija + imports – eksports = krājumu izmaiņas, ņemot vērā iespējamās laika nobīdes un aktuālās emisijas.

Līdzīgas pārbaudes var veikt rūpniecisko procesu un produktu izmantošanas apakšsektoriem, kur iekārtu līmeņa emisiju aprēķinus var salīdzināt, izmantojot lejupējo emisiju aprēķinu pieeju, kurā kā darbību datus izmanto kopējo saražoto produkta daudzumu, kas sareizināts ar KPSP vadlīniju noklusētajiem emisijas faktoriem pēc 1.līmeņa metodes.

1.7.1.2 Augstāka līmeņa metožu piemērošana

Augstākas metodes balstās uz detalizētiem datiem pa skaidri noteiktām emisiju avotu un piesaistes apakškategorijām. Lielākoties var izrādīties, ka nav pieejami pietiekami detalizēti dati, lai veiktu aprēķinu ar augstāka līmeņa metodi, tomēr pat daļēji aprēķini var kalpot kā vērtīgs verificācijas rīks ikgadējai inventarizācijai. Aprēķins, kas balstīts uz augstākas metodes datiem, kas iegūti kopējā no valsts kopējā avota proporcijas, var tikt ekstrapolēts uz valsts līmeni un līdz ar to ir reprezentatīvs. Šāda ekstrapolācija var kalpot par nacionālo aprēķinu verificāciju.

1.7.1.3 Salīdzinājums ar neatkarīgiem aprēķiniem

Salīdzinājums ar citiem neatkarīgi veiktiem ikgadējās inventarizācijas aprēķiniem nacionālā līmenī ļauj novērtēt ikgadējās inventarizācijas pabeigtību, aptuvenos emisiju/piesaistes lielumus, kā arī pārskatīt kategoriju iedalījumu. Kā avots šādam salīdzinājumam var kalpot neatkarīgas

¹⁷ angļu valodā: *top-down*

¹⁸ angļu valodā: *bottom-up*

¹⁹ *Tier 1., Tier 2 vai Tier 3*

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

publikācijas zinātniskajā literatūrā un citu institūciju izdotie materiāli. Piemēram, CO₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas tiek apkopotas Starptautiskajā Enerģētikas aģentūrā un Oglekļa dioksīda informācijas un analīzes centrā. Citu piesārņotāju emisijas var meklēt Globālās atmosfēras pētniecības emisiju datubāzē. Šīs datu kopas nodrošinās labu pamatu salīdzinājumam, jo tās ir saskaņotas starp valstīm.

1.7.1.4 Intensitātes indikatoru salīdzinājums starp valstīm

Emisiju/piesaistes intensitātes indikatorus var salīdzināt valstu starpā. Tie ir, piemēram, emisijas uz vienu iedzīvotāju, rūpnieciskās emisijas uz vienu pievienotās vērtības vienību, transporta emisijas uz vienu automašīnu, emisijas no elektroenerģijas ražošanas uz vienu saražoto kilovatstundu, emisijas no lauksaimniecības dzīvniekiem piena lopkopībā uz vienu tonnu saražotā piena utt. Šie indikatori sniedz sākotnēju pārbaudi un verifikāciju emisiju/piesaistes ieguldījumam.

1.7.2 Salīdzinājums ar SEG koncentrācijas mērījumiem atmosfērā

Ideālā gadījumā, lai veiktu verifikāciju, salīdzinājumam nepieciešami pilnīgi neatkarīga datu kopa. Gāzu koncentrācijas mērījumi atmosfērā ir veids, kā iegūt šāda veida datus. Šī metode ir vērtīga, jo tā nav atkarīga no ierastajiem aprēķinu “dzinējiem”, kā darbību dati vai vidējie svērtie emisiju faktori.

1.7.2.1 Apvērstā (inversā) modelēšana

SEG koncentrācija gaisa paraugos tiek mērīta novērojumu stacijās un to var izmantot, veicot emisiju aprēķinus ar inversās modelēšanas metodi. Inversie modeļi aprēķina emisiju izplūdi no koncentrāciju mērījumiem un atmosfēras pārneses modeļiem. Lokālu un reģionālu aprēķinu veikšanā jāizmanto kompleksi matemātiskie un statistiskie modeļi, kuros integrēti gaisa piesārņojuma mērījumi laikā.

1.8 IKGADĒJĀS INVENTARIZĀCIJAS DATU UN INFORMĀCIJAS DOKUMENTĒŠANA UN ARHIVĒŠANA

Ikgadējās inventarizācijas dokumentēšanas un arhivēšanas procedūras ir nepieciešamas, lai nodrošinātu ikgadējās inventarizācijas pēctecību, kā arī lai varētu sniegt šo informāciju ikgadējās inventarizācijas pārbaudītājiem. Veikto kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūru arhivēšana nodrošina nepieciešamo uzlabojumu iestrādi turpmākajās ikgadējās inventarizācijās.

Visa informācija par ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā izmantotajiem materiāliem jādokumentē FTP vietnē attiecīgā gada ikgadējā inventarizācijas mapē zem savas institūcijas. Lai pieslēgtos FTP mapei visi sektoru eksperti, tiek nodrošināti ar lietotājvārdu un paroli.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

10. attēls. Datu un informācijas dokumentēšana un arhivēšana ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas ciklā

Visi sektoru eksperti, katru gadu pēc ikgadējās inventarizācijas sadaļu izstrādes un pārbaudīšanas dokumentē un arhivē informāciju par savu sektoru FTP mapē (10. attēls).

Saskaņā ar 2006. gada KPSP vadlīnijām ikgadējās inventarizācijas sagatavotājiem jādokumentē un jāarhivē visa informācija, kas saistīta ar ikgadējās inventarizācijas plānošanu, sagatavošanu un pārvaldību ietverot:

- pieņēmumus un kritērijus darbību datu un emisiju faktoru izvēlei;
- emisiju faktorus un citus izmantotos aprēķinu parametrus ieskaitot atsaucis uz Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes vadlīniju noklusētajiem faktoriem, kā arī uz valsts nacionālajiem emisiju faktoriem, kas pamatoti ar konkrētu dokumentāciju atbilstoši 2006. gada KPSP vadlīnijās noteiktām procedūrām;
- darbību datus vai darbību datu ieguves mehānismu;
- darbību datu un emisiju faktoru nenoteiktības;
- emisiju aprēķinu metožu izvēles pamatojumu;
- izmantotās metodes emisiju (ieskaitot nenoteiktību un pārrēķinu) aprēķināšanai;
- izmaiņas darbību datus vai metodēs, salīdzinot ar iepriekšējo iesniegto ikgadējo inventarizāciju (pārrēķini);
- ekspertiem, kas snieguši ekspertu atzinumus – darba pieredzi apliecinājošus dokumentus, lai varētu sniegt šādu atzinumu;

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

- ikgadējās inventarizācijas sagatavošanā izmantoto datu bāzu un programmatūru aprakstus, ieskaitot informāciju par versijām, instrukcijas to izmantošanai, sistēmu prasības un cita informācija, kas nepieciešama, lai strādātu ar datu bāzēm vai programmām;
- emisiju aprēķinu darba lapas visām kategorijām;
- gala ikgadējās inventarizācijas dokumentus;
- kvalitātes novērtēšanas un kvalitātes kontroles plānus un kvalitātes novērtēšanas un kvalitātes kontroles procedūru rezultātus.

Katru gadu pēc ikgadējās inventarizācijas pabeigšanas atbilstošā dokumentācija kļūst par arhīva daļu.

1.9 APTUVENĀS SEG INVENTARIZĀCIJAS SAGATAVOŠANA

Saskaņā ar Regulas 2018/1999 26. panta 2. punktu un Īstenošanas regulas 2020/1208 7. pantu ES dalībvalstīm līdz katra gada 31. jūlijam iesniedz EK aptuvenu SEG inventarizāciju par X-1 gadu, piemēram, 2024. gadā par 2023. gadu (11. attēls).

11. attēls. Aptuvenās SEG inventarizācijas sagatavošana ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas ciklā

Saskaņā ar EK Īstenošanas regulas 2020/1208 7. pantu aptuvenā SEG inventarizācija jā sagatavo, balstoties uz Īstenošanas regulas 2020/1208 VI pielikumā noteikto formātu:

- a) tādā kategoriju sadalījuma pakāpē, kas atbilst X-1 gada aplēšu sagatavošanā pieejamajiem darbības datiem un metodēm;

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

- b) pievienojot atsevišķas slejas, kurās grupētas emisijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK, un emisijas, uz kurām attiecas Regula (ES) 2018/842, sadalījumā pa avotu kategorijām, ja iespējams.

VI pielikumā noteiktās tabulas apakšā jāpievieno skaidrojumi par ziņoto emisiju tendenču galvenajiem virzītājspēkiem salīdzinājumā ar jau ziņoto inventarizāciju. Šādā skaidrojumā parāda tikai to informāciju, kas pieejama X–1 gada aplēšu sagatavošanai.

Vienotās ziņošanas tabulu 2. kopsavilkuma tabulu katru gadu EK atsūta KEM EK Klimata pārmaiņu komitejas 1. darba grupas “Ikgadējās SEG inventarizācijas” ietvaros. KEM atsūtīto formātu izsūta sektoru ekspertiem izpildīšanai.

Aptuveno SEG inventarizāciju sagatavo LVĢMC sadarbībā ar FEI, LBTU un LVMI Silava. Aptuvenā SEG inventarizācija jāgatavo par enerģētikas, rūpniecisko procesu un produktu izmantošanas un atkritumu sektoriem (LVĢMC), transporta sektoru (FEI), lauksaimniecības sektoru (LBTU) un ZIZIMM sektoru (LVMI Silava). Par emisiju aprēķinu veikšanu katrā sektorā atbild tie paši sektoru eksperti, kas gatavo informāciju ikgadējai inventarizācijai. Kā darbību datus aptuveno emisiju aprēķinu veikšanai izmanto uz katra gada 1. jūliju pieejamos darbību datus:

- CSP atsūtīto aptuveno energobilanci par X – 1 gadu;
- CSP pieejamos darbību datus par rūpniecības un produktu izmantošanas sektoru;
- CSP pieejamos darbību datus par lauksaimniecības sektoru;
- ES Emisiju tirdzniecības sistēmas ietvaros uzņēmumu iesniegto pārskatu datus par X – 1 gadu;
- citu informāciju pēc sektora eksperta ieskatiem, lai aprēķinātu aptuvenās SEG emisijas par X – 1 gadu.

Aptuvenās SEG inventarizācijas sagatavošanai darbību dati no CSP tiek iegūti enerģētikas, transporta, rūpniecisko procesu un produktu izmantošanas un lauksaimniecības sektoros un tiek nosūtīti ekspertiem izmantošanai aptuveno SEG emisiju aprēķinu veikšanai.

Ja uz katra gada 1. jūliju darbību dati aptuveno emisiju aprēķiniem vēl nav pieejami, sektoru eksperti ziņo iepriekšējā gadā ziņotās emisijas vai veic ekstrapolāciju, balstoties uz pieņēmumiem.

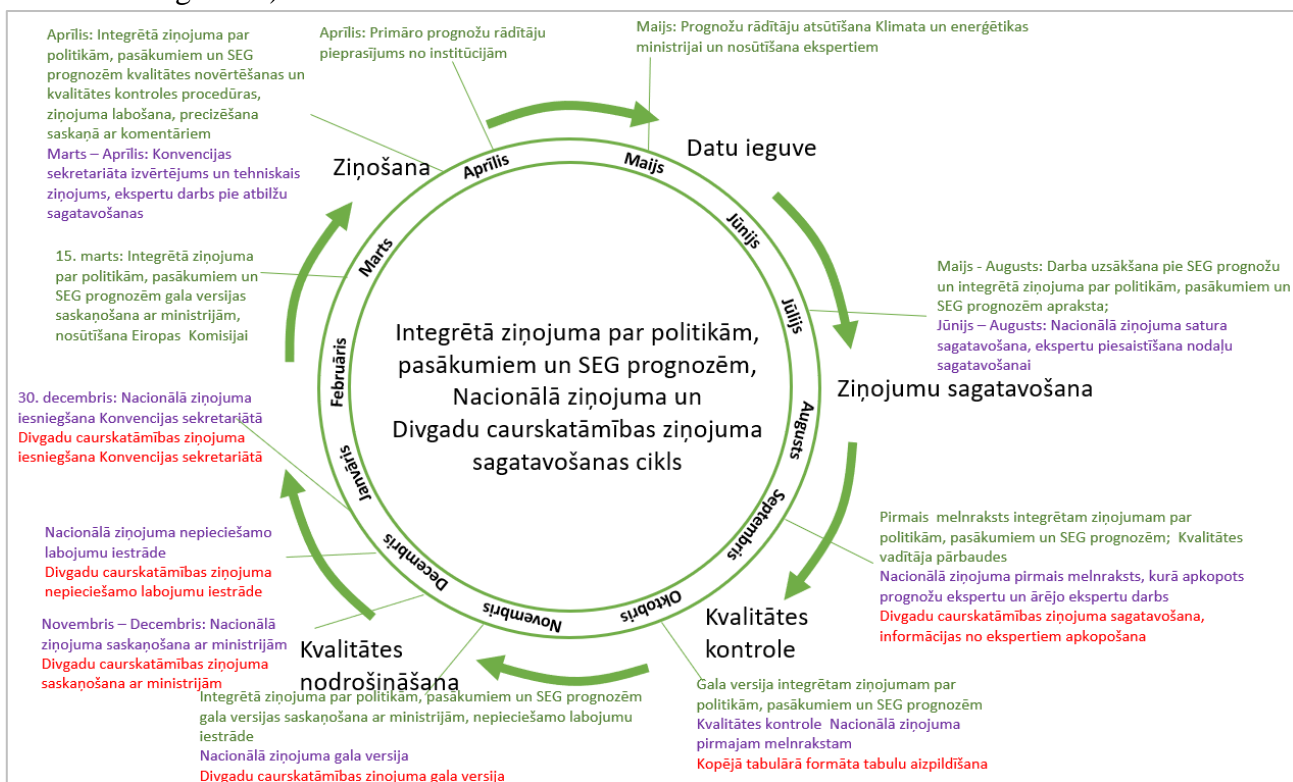
Katru gadu jūnijā sektoru ekspertiem tiek izsūtīts atgādinājums sagatavot aptuveno SEG inventarizāciju par savu sektoru par X – 1 gadu. Katru gadu līdz 14. jūlijam aptuvenā SEG inventarizācija jānosūta ikgadējās inventarizācijas apkopotājam apkopošanai.

Pēc apkopošanas Īstenošanas regulas 2020/1208 VI pielikumā esošās tabulas formātā tā tiek nosūtīta KEM izskatīšanai un apstiprināšanai. Pēc apstiprināšanas KEM līdz 31. jūlijam ievieto aptuveno SEG inventarizāciju EK e-platformā.

2. SEG PROGNOŽU SAGATAVOŠANA

SEG emisiju un CO₂ piesaistes prognozes (turpmāk – prognozes) ietver sekojošus ziņojumus (12. attēls):

- Integrēto ziņojumu par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm (datu ziņošanas formāts un ziņojums) un informāciju par prognožu nacionālo sistēmu, kas aizpildīta tiešsaistē EK e-platformā (ik pēc diviem gadiem);
- Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata progresu ziņojumu, kas aizpildīts tiešsaistē EK e-platformā (ik pēc diviem gadiem);
- Nacionālo ziņojumu, kas sagatavots Konvencijas ietvaros (ik pēc četriem gadiem);
- Divgadu caurskatāmības ziņojumu, kas sagatavots Konvencijas un Parīzes nolīguma ietvaros (ik pēc diviem gadiem);
- Divgadu caurskatāmības ziņojuma kopējā tabulārā formāta tabulas (ik pēc diviem gadiem).

12. attēls. Prognožu sagatavošanas process²⁰

²⁰ Zaļā krāsa attiecas uz ziņojumu par prognozēm, politiku un pasākumiem, kas jāiesniedz Eiropas Komisijai katru otro gadu, violetā krāsa attiecas uz Nacionālo ziņojumu, kas jāiesniedz Konvencijas sekretariātā katru ceturto gadu, bet sarkanā krāsa attiecas uz Divgadu caurskatāmības ziņojumu, kas jāiesniedz Konvencijas sekretariātā katru otro gadu.

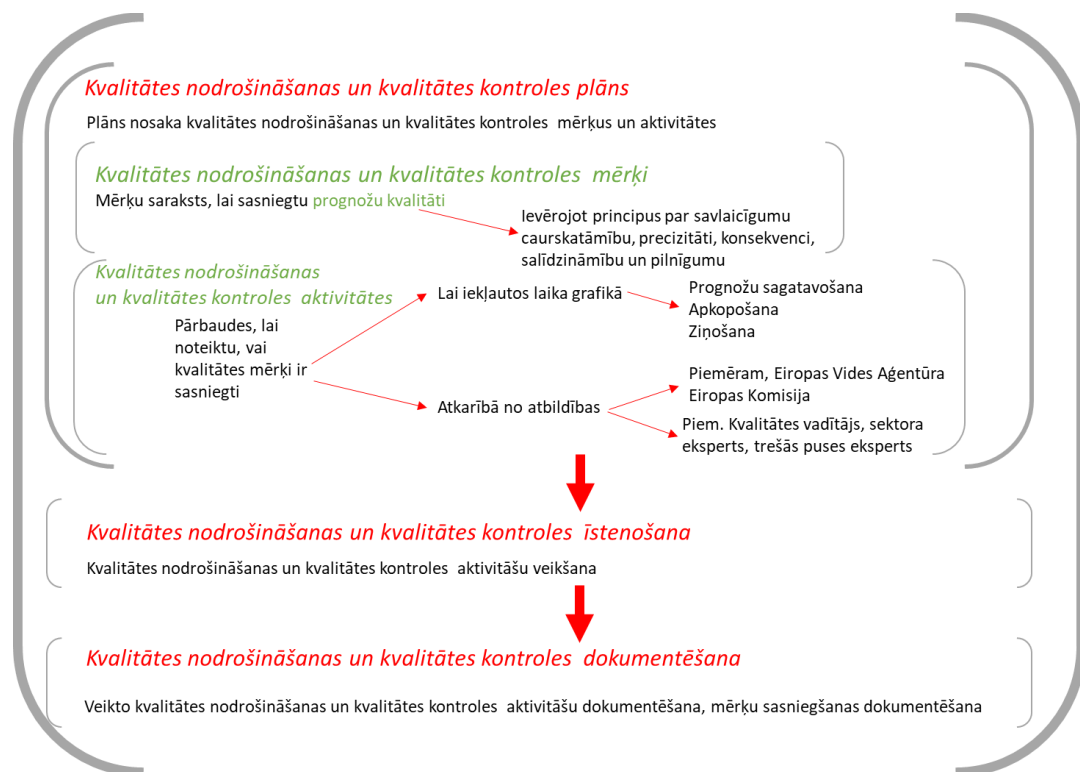
KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

2.1 PROGNOŽU KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROGRAMMA

Prognožu kvalitātes kontrole ir regulāru tehnisko pārbažu sistēma, lai novērtētu un uzturētu prognožu kvalitāti, visā to sagatavošanas procesā. Kvalitātes kontroles procedūras jāveic visiem sektoru ekspertiem, kas sagatavo prognožu aprēķinus (turpmāk – prognožu eksperti) savām sagatavotajām ziņojumu sadaļām un aprēķinu failiem, kā arī kvalitātes kontroles vadītājam (LVĢMC) par visu ziņojumu kopumā. Kvalitātes kontroles sistēmas ietvaros tiek veiktas rutīnas un saskaņotības pārbaudes, lai nodrošinātu datu integritāti, pareizību un pilnību, lai identificētu nenoteiktības, kā arī lai dokumentētu un arhivētu prognožu sagatavošanas materiālus un informāciju par veiktajām kvalitātes kontroles darbībām.

Prognožu kvalitātes nodrošināšana ietver plānotas prognožu pārbažu darbības, kuras veic EK un Konvencijas sekretariāta pārbaudītāji. Kvalitātes nodrošināšanas ietvaros pārbaudītājiem jāveic kvalitātes kontroles darbības, lai pārbaudītu, vai ir sasniegti izvirzītie kvalitātes mērķi, vai prognožu sagatavošanā pielietotas ticamākās aprēķinu metodes, ņemot vērā pieejamo zinātnisko informāciju un datus, kā arī lai apliecinātu kvalitātes kontroles programmas darbības efektivitāti.

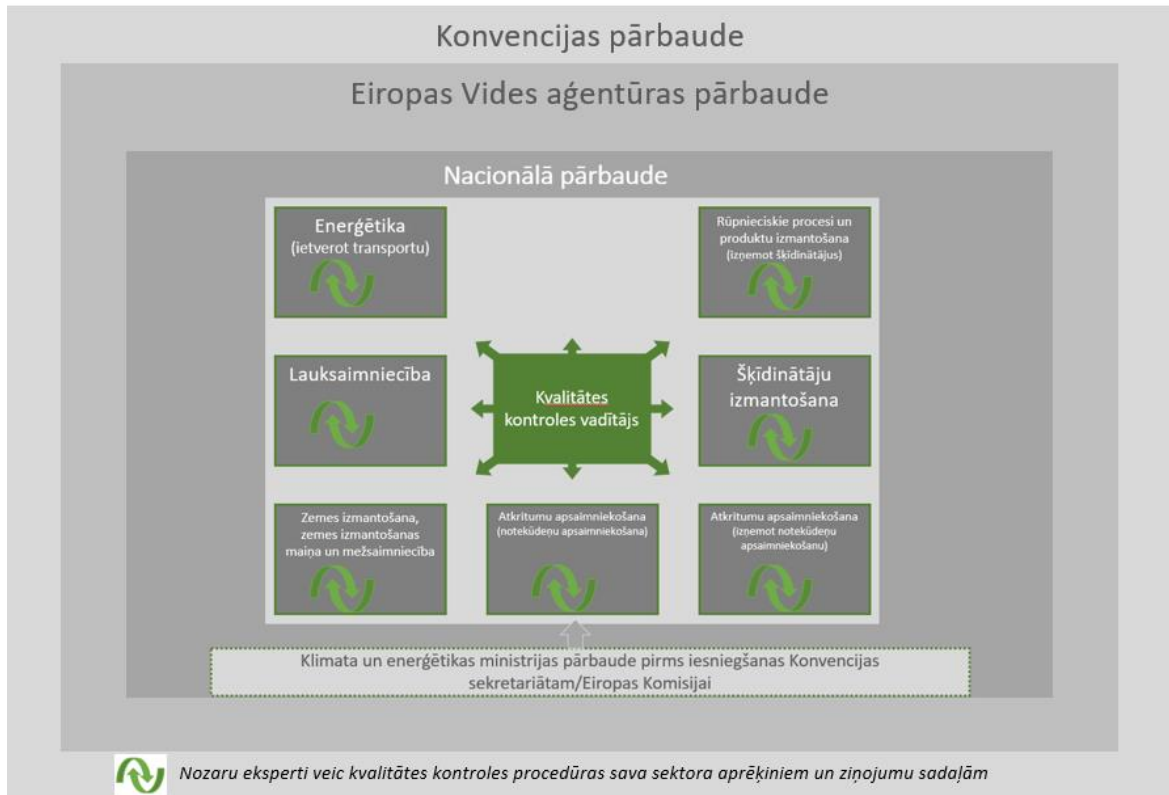
Pirms prognožu sagatavošanas tiek noteikts atskaites gads (bāzes gads), kuram jāsakrīt ar ikgadējās inventarizācijas pēdējo pārbaudīto gadu.

13. attēls. Prognožu sagatavošanas kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles shēma
Prognožu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles process sastāv no:

- nacionālajām sektoru pārbaudēm;
- EVA pārbaudēm;
- Konvencijas pārbaudēm (14. attēls).

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
 IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
 PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

14. attēls. Prognožu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles process

Prognožu kvalitātes kontroles vadītājs un prognožu apkopotājs ir LVĢMC.

Lai nodrošinātu Integrēto ziņojumu par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm, Nacionālā ziņojuma, Divgadu caurskatāmības ziņojuma un kopējā tabulārā formāta tabulu kvalitāti un izpildītu vadlīnijās noteiktās prasības, prognožu apkopotājs kopā ar kvalitātes kontroles vadītāju (LVĢMC) katru otro gadu līdz maija beigām sagatavo prognožu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plānu prognožu apkopošanai un ziņošanai, kurā iekļauj:

- specifiskus kvalitātes mērķus;
- veicamās kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles aktivitātes;
- plānotos uzlabojumus un iepriekšējo ziņojumu izvērtēšanas rezultātus un rekomendācijas;
- atbildīgās institūcijas par prognožu sagatavošanu, dokumentēšanu un arhivēšanu un informāciju par atbildīgajiem prognožu ekspertiem;
- laika grafiku kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūru veikšanai;
- informāciju par datu ievadi un apkopošanu nepieciešamajos formātos;
- informāciju par to, kā noformēt prognožu ziņojuma, Nacionālā ziņojuma un Divgadu caurskatāmības ziņojuma tekstu;
- informāciju par prognožu sagatavošanas instrukciju atrašanās vietu;
- veiktās dokumentēšanas un arhivēšanas procedūras.

Kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC) pēc prognožu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāna pabeigšanas nosūta to prognožu ekspertiem, prognožu apkopotājam un KEM apstiprināšanai un arhivēšanai.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Lai nodrošinātu prognožu sagatavošanas pēctecību, visiem prognožu ekspertiem katru otro gadu pirms darba uzsākšanas jāpārskata un jāaktualizē instrukcija aprēķinu un apraksta sagatavošanai (latviešu valodā, kombinējot ar angļu valodu) (2. pielikums), iekļaujot šādu informāciju līdz datnes līmenim:

- darbību datu ieguves mehānisms;
- darbību datu atrašanās vietas apraksts;
- prognožu aprēķiniem lietotās metodes;
- prognožu aprēķiniem lietotie pieņēmumi;
- prognožu aprēķinu datubāzes apraksts;
- datubāzes atrašanās vietas apraksts;
- kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles darbību pārbaudes procedūras.

Aktualizēto instrukciju aprēķinu un apraksta sagatavošanai prognožu eksperti katru otro gadu līdz maija beigām nosūta prognožu apkopotājam un KEM apstiprināšanai un arhivēšanai.

Tikai apstiprināta instrukcija var tikt pielietota prognožu sagatavošanai. Instrukcija aprēķinu un apraksta sagatavošanai ir iekšējs dokuments, kas paredzēts tikai prognožu ekspertu lietošanai, tādēļ nav publiski pieejams. SEG prognozes ir jā sagatavo balstoties uz neatkarīgu analīzi, starptautiski apstiprinātu metodoloģiju un harmonizētiem izmantotiem parametriem, kā arī pēdējo apstiprināto ikgadējās inventarizācijas ziņojumu. Sektoru instrukcijās iekļautā informācija var būt aizsargājama ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa regulu Nr. 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), jo ikgadējā inventarizācijā un prognožu sagatavošanā iesaistītās personas var nebūt publiskās personas pārstāvji. Papildus sektoru instrukcijās var tikt iekļauta komersantu informācija vai dati, kas var tikt klasificēti kā ierobežotas pieejamības informācija (komercnoslēpums) Informācijas atklātības likuma izpratnē. Pēc pieprasījuma instrukcijas informācijai tiek nodrošinātas arī SEG emisiju ikgadējās inventarizācijas un prognožu sagatavošanas nacionālajā sistēmā iesaistītajām atbildīgajām ministrijām. Visas instrukcijas tiek arhivētas un pieejamas LVĢMC uzturētā FTP mapē attiecīgā gada prognožu ziņojuma mapē zem konkrētas institūcijas.

2.1.1 Prognožu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmas mērķi

Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmas mērķi prognožu sagatavošanā ir:

- noteikt prognožu kvalitātes mērķus;
- īstenot noteiktos kvalitātes mērķus sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām, kuras sniedz primāros datus prognožu sagatavošanai (turpmāk - prognožu sagatavošanā iesaistītās institūcijas);
- nodrošināt prognožu laicīgu apkopošanu un iesniegšanu ES tiesību aktos noteiktajos termiņos;
- veicināt prognožu pilnīgumu;
- nodrošināt prognožu laika rindu un veikto pieņēmumu saskaņotību;
- plānot, īstenot un dokumentēt prognožu kvalitātes uzlabojumus.

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmas mērķi prognožu sagatavošanā balstās uz kvalitātes principiem par caurskatāmību, precizitāti, saskaņotību, pilnīgumu, salīdzināmību un laicīgumu tādā izpratnē, kā tie definēti KPSP vadlīnijās, lai raksturotu vēsturisko emisiju ikgadējo inventarizāciju kvalitāti.

Prognožu kvalitātes principi:

- **caurskatāmība** – izvīrītajiem mērķiem jānodrošina caurskatāmas informācijas ziņošana par pielietotajiem datiem un pieņēmumiem, metodēm, jutīguma analīzi, sagatavojot valsts nacionālās prognozes, lai sekmētu tālāku ziņotās informācijas pārbaudīšanu;
- **precizitāte** – izvīrītajiem mērķiem jānodrošina precīzs SEG un CO₂ piesaistes sektorālais iedalījums, galvenokārt, Saistību pārdales regulas ietvaros. Jānodrošina, ka prognozēto SEG un Saistību pārdales regulā iekļauto sektoru prognožu aprēķini ir precīzi tādā nozīmē, ka tie ir ticami un nav pārvērtēti vai par maz novērtēti, piemēram, saistībā ar galvenajiem emisiju ietekmējošajiem faktoriem un politiku ietekmēm, cik vien tālu iespējams sniegt šādu novērtējumu, kā arī jānodrošina, ka darbību datu un emisiju faktoru nenoteiktības ir samazinātas, cik vien iespējams;
- **saskaņotība** – izvīrītajiem mērķiem jānodrošina iekšējā laika rindu saskaņotība visos elementos un parametros visā vēsturisko gadu un nākotnes laika periodā, kā arī jāveicina, ka galvenie prognožu ievadparametri un pieņēmumi ir saskaņoti dažādu sektoru starpā;
- **salīdzināmība** – izvīrītajiem mērķiem jānodrošina, ka nacionālie prognožu aprēķini ir salīdzināmi ar citiem ziņošanas formātiem. Dažādu avotu un piesaistes kategoriju sadalījumam jābūt saskaņā ar Īstenošanas regulu 2020/1208 un EK rekomendācijām attiecībā uz prognožu tvērumu, bāzes gadu, ES Emisiju tirdzniecības sistēmas un Saistību pārdales regulas sektoru sadalījumu, ES politikām, pasākumiem, vienotiem pieņēmumiem un mērvienībām;
- **pilnīgums** – izvīrītajiem mērķiem jānodrošina, ka prognozes, to aprēķināšanā pielietotie sociāli-ekonomiskie pieņēmumi, politikas un pasākumi visos gados, visiem Konvencijas emisiju avotiem un piesaistei, gāzēm, scenārijiem, kā arī jutīguma analīze ir ziņoti saskaņā ar Īstenošanas regulu 2020/1208 un Konvencijas ziņošanas vadlīnijām, lai sekmētu tālāku ziņotās informācijas pārbaudīšanu un ES un Klimata konvencijas ietvaros sagatavoto prognožu apkopošanu;
- **laicīgums** – izvīrītajiem mērķiem jānodrošina, ka pilnībā pabeigtas prognozes tiek iesniegtas noteiktajos termiņos:
 - Eiropas Komisijā iesniedz²¹:
 - katru otro gadu līdz 15.martam iesniedz integrēto ziņojumu par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm (ziņojuma un datu ievietošana EK e-platformā);
 - katru otro gadu līdz 15. martam iesniedz EK e-platformā informāciju par nacionālo prognožu sistēmu;

²¹ Saskaņā ar Regulas 2018/1999 18.pantu

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

- katru otro gadu līdz 15.martam iesniedz integrēto nacionālo enerģētikas un klimata progresa ziņojumu (datu ievietošana EK e-platformā).
- Konvencijas sekretariātā iesniedz:
 - katru ceturto gadu nacionālo ziņojumu;
 - katru otro gadu divgadu caurskatāmības ziņojumu.

2.1.2 Prognožu sagatavošanā veicamie darbi un laika grafiks

Lai nodrošinātu prognožu ziņojumu laicīgu sagatavošanu un atbilstību kvalitātes mērķiem, ir izstrādāts veicamo darbu un to izpildes laika grafiks, kas ir saistošs visiem prognožu ekspertiem un prognožu sagatavošanā iesaistītajām institūcijām (12.tabula).

12. tabula. Prognožu sagatavošanā veicamie darbi un izpildes grafiks

Nr.p.k.	Veicamais darbs	Mēnesis												Atbildīgā institūcija	
		04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03		
Ziņojums par prognozēm, politiku un pasākumiem (dati un ziņojums) iesniegšanai Eiropas Komisijā															
1.	Primāro datu pieprasījums Ekonomikas, Zemkopības, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības un Satiksmes ministrijām.	X													KEM
2.	Primāro datu atsūtīšana KEM un nosūtīšana ekspertiem.		X												Iesaistītās institūcijas, KEM
3.	Sanāksme ar prognožu ekspertiem.				X										Prognožu eksperti
4.	Darba uzsākšana pie prognozēm un pasākumu un politiku apraksta.	X	X	X	X										FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava
5.	Pirmais melnraksts prognozēm un ziņojuma par prognozēm, politiku un pasākumiem.					X									FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava
6.	Kvalitātes kontrole, ko veic kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC), ieskaitot nepieciešamo precizējumu veikšanu.					X									LVĢMC
7.	Gala versija prognožu un ziņojumam par prognozēm, politiku un pasākumiem.							X							FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava
8.	Gala versijas saskaņošana ar ministrijām nosūtīšana.							X	X						KEM
9.	Veikto kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles aktivitāšu, prognožu aprēķināšanā pielietoto metožu un datu dokumentēšana.							X	X						FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava
10.	Nepieciešamo labojumu iestrāde.								X						FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava
11.	Ziņojuma nosūtīšana EK.												X		KEM
12.	Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras (EVA).	X													EEA
13.	Ziņojuma labošana saskaņā ar EVA izvērtējumiem/ziņojumiem.	X													FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava, KEM
Nacionālā ziņojuma un Divgadu caurskatāmības ziņojuma sagatavošana iesniegšanai Konvencijas sekretariātā															

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Nr.p.k.	Veicamais darbs	Mēnesis												Atbildīgā institūcija	
		04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03		
14.	Sanāksme ar nacionālā ziņojuma un divgadu caurskatāmības ziņojuma sagatavošanā iesaistītajām institūcijām un sektoru ekspertiem.			X											Prognožu eksperti un iesaistītās institūcijas
15.	Nacionālā ziņojuma satura sagatavošana, aprakstošo nodaļu sagatavošana.			X	X	X									FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava, KEM
16.	Ziņojuma pirmais melnraksts, kurā apkopots sektoru ekspertu darbs.						X								FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava, KEM
17.	Divgadu caurskatāmības ziņojuma sagatavošana, informācijas no sektoru ekspertiem apkopošana.						X								FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava, KEM
18.	Kopējā tabulārā formāta tabulu aizpildīšana.							X							FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava, KEM
19.	Kvalitātes kontrole melnraksta ziņojumam.							X							LVĢMC
20.	Nacionālā ziņojuma gala versija + Divgadu caurskatāmības ziņojums.								X						FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava, KEM
21.	Nacionālā ziņojuma un Divgadu caurskatāmības ziņojuma saskaņošana ar iesaistītajām institūcijām.								X	X					KEM
22.	Nepieciešamo labojumu iestrāde.									X					FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava, KEM
23.	Gala versijas iesniegšana Konvencijas sekretariātā.									X					KEM
24.	Veikto kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles aktivitāšu, prognožu aprēķināšanā pielietoto metožu un datu dokumentēšana.									X					FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava, KEM
25.	Konvencijas sekretariāta ekspertu izvērtējums un tehniskais ziņojums, prognožu ekspertu darbs pie atbilžu sagatavošanas.	X	X	X									X		FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava, KEM
26.	Daudzpusējā novērtējuma rakstiskā daļa - atbilžu sniegšana.					X	X	X							FEI, LVĢMC, LBTU, LVMI Silava, KEM
27.	Daudzpusējā novērtējuma mutiskā daļa – prezentācija.									X					KEM

SEG prognožu sagatavošanā veicamie darbi un izpildes grafiks ir saistošs visiem prognožu sagatavošanā iesaistītajām institūcijām (13.tabula).

13. tabula. Institūcijas, kas atbildīgas par prognožu sagatavošanu

Sektors	Institūcijas
Enerģētika	FEI
Transports	FEI
Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana	LVĢMC/FEI
Šķīdinātāju izmantošana	LVĢMC
Lauksaimniecība	LBTU
Zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība	LVMI Silava
Atkritumu apsaimniekošana (izņemot notekūdeņu apsaimniekošanu)	LVĢMC

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Sektors	Institūcijas
Atkritumu apsaimniekošana (notekūdeņu apsaimniekošana)	LVĢMC

2.1.3 Prognožu sagatavošanas kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles aktivitātes, pārbaužu formāts un laika grafiks

LVĢMC kā prognožu apkopotājs ir atbildīgs par prognožu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāna sagatavošanu, kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūru veikšanu, kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles aktivitāšu koordinēšanu ar pārējām prognožu sagatavošanā iesaistītajām institūcijām, kā arī kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmas mērķu sasniegšanu.

14. tabula. Prognožu sagatavošanas kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles pārbaužu laika grafiks

Termiņš	Veicamais darbs	Atbildība
Pirms 15. marta	Prognožu ziņojuma sagatavošana EK, ziņošanas formāta aizpildīšana un iekšējās kvalitātes kontroles procedūras.	Prognožu eksperti, kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC).
10. aprīlis – 19. aprīlis	ES dalībvalstu atbilžu sniegšana uz EVA jautājumiem, komentāru sniegšana par atradumiem un papildus informācijas sniegšana.	Prognožu eksperti.
20. aprīlis – 31. aprīlis	Labojumu apstrāde, komunikācija ar ES dalībvalstīm par nepieciešamajām izmaiņām.	EVA
1. maijs – 14. maijs	Atlikušo problēmu risināšana, EVA komunicējot ar ES dalībvalstīm (pēc nepieciešamības).	EVA un ES dalībvalstis.
15. maijs – 31. maijs	Datu apstrādes pabeigšana.	EVA, EK.
1. jūnijs – 30. septembris	ES dalībvalstu iesniegto prognožu datu novērtējums, analīze, apkopošana, progresa ziņojuma par prognozēm sagatavošana.	EVA, EK.
Līdz oktobrim	2.darba grupas laikā EVA ziņo par galvenajiem atradumiem, pārbaudot ES dalībvalstu prognožu ziņojumus.	EVA.

Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles darbības jāveic atkarībā no institūcijas/eksperta atbildības prognožu sagatavošanā. Pārbaudītājus un atbildības var iedalīt sekojoši:

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

- Kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC) – atbild par kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāna izveidi un atjaunināšanu, definē kvalitātes mērķus, koordinē un veic kopējās kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles aktivitātes;
- Prognožu eksperti – veic sektoru kvalitātes kontroles pārbaudes un paziņo par to veikšanu kvalitātes kontroles vadītājam (LVĢMC). Prognožu ekspertiem jāsadarbojas ar primāro datu devējiem un citiem iesaistītajiem, lai pārbaudītu aprēķinus un veiktu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles izmantotajiem datiem.

Pēc savu aprēķinu un ziņojumu sadaļu sagatavošanas prognožu eksperti saskaņā ar laika grafiku (Programmas 12. tabula) veic kvalitātes kontroles procedūras informācijai, kas sagatavota par savas kompetences sektoru, izmantojot kvalitātes kontroles veidlapu (Programmas 15. tabula).

15. tabula. Sektoru kvalitātes pārbaudes forma (elektroniski jāaizpilda katram prognožu ekspertam par sava sektoru)

Ziņojums (nosaukums, gads) ²²	
Sektors	
Kvalitātes kontroles veicējs (vārds, uzvārds)	
Instrukcija šīs formas aizpildīšanai	Šī forma jāaizpilda MS Excel formā par sava sektora sagatavotajiem aprēķiniem un tekstuālo informāciju. Atbilstoši savam atbildības sektoram kvalitātes kontroles procedūras jāveic šādiem sektoriem: Enerģētika, Transports, Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana (neieskaitot F-gāzes un Šķīdinātājus), F-gāzes, Šķīdinātāji, Lauksaimniecība, ZIZIMM, Atkritumu apsaimniekošana (neieskaitot Notekūdeņus) un Notekūdeņi. Ja, sektoru pārbaudot, ir veikta kāda darbība, kas nav uzskaitīta darbību sarakstā, tā jāpievieno formas beigās jaunā rindā. Pēc formas aizpildīšanas tā jāievieto FTP mapē zem attiecīgā gada SEG prognožu mapes, kvalitātes novērtēšanas un kvalitātes kontroles mapē pie konkrētā sektora.

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Aizpilda prognožu eksperts			
			Datums	Pārbaudītā apakškategorija	Atrastās kļūdas/nepilnības	Risinājums
Pārbaudīt, vai Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formātā ir	Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formāts	Pilnīgums				

²² Prognožu dati Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formātā, ziņojums par prognozēm, politiku un pasākumiem, Nacionālais ziņojums vai Divgadu caurskatāmības ziņojums

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Aizpilda prognožu eksperts			
			Datums	Pārbaudītā apakškategorija	Atrastās kļūdas/nepilnības	Risinājums
iekļauti dati par visām gāzēm, kategorijām un scenārijiem						
Pārbaudīt, vai Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2020/1208 XXV pielikuma formātā lauki, kuros nav ziņoti dati, ir aizpildīti ar apzīmējumiem (NE, NA, NO, IE).	Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formāts	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formātā iedalījums ETS/ne-ETS sektoros ir korekts.	Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formāts	Precizitāte				
Pārbaudīt, vai Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formātā emisiju summas sakrīt ar sektoru summām visām gāzēm visiem gadiem	Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formāts	Precizitāte				
Pārbaudīt, vai Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formātā prognožu bāzes gada emisijas sakrīt ar pēdējās pārbaudītās	Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formāts	Precizitāte				

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Aizpilda prognožu eksperts			
			Datums	Pārbaudītā apakš kategorija	Atrastās kļūdas/nepilnības	Risinājums
ikgadējās inventarizācijas emisijām.						
Pārbaudīt, vai mērvienības viscaur ziņojumā ir saskaņoti lietotas Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formātā un ziņojumā par prognozēm, politiku un pasākumiem.	Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formāts	Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai dati Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formātā un ziņojumā par prognozēm, politiku un pasākumiem ir saskaņoti.	Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formāts un ziņojums par prognozēm, politiku un pasākumiem	Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai informācija par prognozēm, politiku un pasākumiem, kas aizpildīta e-platformā par sektoru, ir saskaņā ar informāciju, kas sniegta ziņojumā par prognozēm, politiku un pasākumiem.	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm, kas aizpildīta tiešsaistē	Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā un/vai Divgadu caurskatāmības	Nacionālais ziņojums Divgadu caurskatāmības ziņojums	Saskaņotība				

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Aizpilda prognožu eksperts					
	Ziņojums	Kvalitātes princips	Datums	Pārbaudītā apakškategorija	Atrastās kļūdas/nepilnības	Risinājums
ziņojumā ir iekļauta visa informācija saskaņā ar ziņojumu sagatavošanas instrukciju.						
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā un/vai Divgadu caurskatāmības ziņojumā skaitliskā vērtība sakrīt ar kopējā tabulārā formāta tabulās ziņotajām – kopējā tabulārā formāta 3.tabula par pasākumiem un ietekmes novērtējumu.	Nacionālais ziņojums Divgadu caurskatāmības ziņojums	Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā un /vai Divgadu caurskatāmības ziņojumā ir iekļauta informācija par parametriem – kopējā tabulārā formāta 5.tabula.	Nacionālais ziņojums Divgadu caurskatāmības ziņojums	Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā un /vai Divgadu caurskatāmības ziņojumā kopējā tabulārā formāta 6.tabulas tabulas dati sakrīt ar ikgadējās inventarizācijas un prognožu datiem	Nacionālais ziņojums Divgadu caurskatāmības ziņojums	Saskaņotība				

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Aizpilda prognožu eksperts			
			Datums	Pārbaudītā apakškategorija	Atrastās kļūdas/nepilnības	Risinājums
ziņojumu tekstā.						

Pēc kvalitātes kontroles veidlapu aizpildīšanas prognožu eksperti tās ievieto FTP mapē zem attiecīgā gada prognožu mapes, kvalitātes novērtēšanas un kvalitātes kontroles mapē pie konkrētā sektora un vienlaikus nosūta sagatavoto informāciju kvalitātes kontroles vadītājam (LVĢMC) un prognožu apkopotājam. Kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC) ir atbildīgs par visu prognožu ziņojumu kvalitātes kontroli un pārbauda iesniegto informāciju, izmantojot kvalitātes kontroles veidlapu (Programmas 16.tabula). Atkarībā no tā, kurš ziņojums tiek pārbaudīts, tiek izvēlētas attiecīgās kvalitātes kontroles procedūras, kas uz to attiecas.

16. tabula. Veicamās kvalitātes kontroles darbības prognožu sagatavošanai un ziņošanai

Ziņojums (nosaukums, gads) ²³	
Sektors	
Kvalitātes kontroles veicējs (vārds, uzvārds)	
Instrukcija šīs formas aizpildīšanai	<p>Šī forma jāaizpilda elektroniski par:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integrēto ziņojumu par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm (datu ziņošanas formāts un ziņojums); • Nacionālo ziņojumu; • Divgadu caurskatāmības ziņojumu un tā kopējā tabulārā formāta tabulām. <p>Ja kādu no darbībām nav iespējams veikt, visas ailes jāapzīmē ar NA (nav piemērojams).</p> <p>Ja, sektoru pārbaudot, ir veikta kāda darbība, kas nav uzskaitīta darbību sarakstā, tā jāpievieno formas beigās jaunā rindā. Pēc formas aizpildīšanas tā jāievieto FTP mapē zem attiecīgā gada SEG prognožu mapes, kvalitātes novērtēšanas un kvalitātes kontroles mapē pie konkrētā sektora.</p>

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Datums	Kvalitātes kontrole		Prognožu eksperta atbilde
				Atrastās kļūdas/nepilnības	Rekomendācija	
Pārbaudīt, vai ziņojumā ir aprakstīti valsts specifiskie apstākļi²⁴, to ietekme uz emisijām un kā izmaiņas nacionālajos apstākļos	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				

²³ Prognožu dati Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2020/1208 XXV pielikuma formātā, ziņojums par prognozēm, politiku un pasākumiem, Nacionālais ziņojums vai Divgadu caurskatāmības ziņojums

²⁴ angļu valodā: *national circumstances*

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Datums	Kvalitātes kontrole		Prognožu eksperta atbilde
				Atrastās kļūdas/nepilnības	Rekomendācija	
ietekmē emisiju izmaiņas laika gaitā.						
Pārbaudīt, vai valsts specifiskie apstākļi ir aprakstīti Vadlīniju nacionālo ziņojumu sagatavošanai ²⁵ ieteiktajā struktūrā saskaņā ar III sadaļas 3.punktu.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai ziņojumā ir iekļauta kopsavilkuma informācija par pēdējo apstiprināto ikgadējo inventarizāciju no 1990. līdz pēdējam pārbaudītajam gadam pirms Nacionālā ziņojuma iesniegšanas; Pārbaudīt, vai ikgadējā inventarizācijā un nacionālajā ziņojumā sniegtā informācija ir saskaņota.	Nacionālais ziņojums Divgadu caurskatāmības ziņojums	Pilnīgums Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā (tekstā vai pielikumā) ir iekļautas pēdējās apstiprinātās ikgadējās inventarizācijas kopsavilkuma (kt CO ₂ ekvivalenta) emisiju tabulas saskaņā ar vienotās ziņošanas tabulām.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Nacionālā ziņojuma tekstā ir sniegta kopsavilkuma informācija par ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas kārtību saskaņā ar Konvencijas ziņošanas vadlīnijām, kā arī, vai ir ietverta informācija par izmaiņām	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				

²⁵ https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cp2019_13a01_adv.pdf

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Datums	Kvalitātes kontrole		Prognožu eksperta atbilde
				Atrastās kļūdas/nepilnības	Rekomendācija	
ikgadējās inventarizācijas sagatavošanas kārtībā.						
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā ir iekļauta informācija par politiku un pasākumiem saskaņā ar Vadlīniju nacionālo ziņojumu sagatavošanai V sadaļas A. apakšsadaļu.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Nacionālā ziņojuma nodaļas par politiku un pasākumiem struktūra ir veidota saskaņā ar Vadlīniju nacionālo ziņojumu sagatavošanai V sadaļas B. apakšsadaļu.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā ir aprakstīta vispārējā valsts klimata politika, ietverot SEG emisiju samazināšanas mērķus, ilgtspējīgas attīstības stratēģijas, ilgtermiņa klimata pārmaiņu mazināšanas stratēģijas un citus politikas līdzekļus; pārbaudīt, vai ir aprakstīts, kādā veidā tiek uzraudzīts un novērtēts politikas un pasākumu ieviešanas rezultātā panāktais progress.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Nacionālā ziņojuma politikas un pasākumu apraksti ietver sadaļas saskaņā ar Vadlīniju nacionālo ziņojumu sagatavošanai V sadaļas D. apakšsadaļas 19.punktā.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā ir ietverta informācija par politiku un pasākumiem,	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Datums	Kvalitātes kontrole		Prognožu eksperta atbilde
				Atrastās kļūdas/nepilnības	Rekomendācija	
kas vairs nav spēkā, salīdzinot ar iepriekšējiem nacionālajiem ziņojumiem.						
Pārbaudīt, vai prognozēšanā izmantotie aprēķinu modeļi ir aprakstīti saskaņā ar Vadlīniju nacionālo ziņojumu sagatavošanai VI sadaļas F. apakšsadaļas 40. punktu.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā ir iekļauta informācija par sagaidāmajām klimata pārmaiņu ietekmēm un pielāgošanās pasākumiem; Pārbaudīt, vai šīs nodaļas struktūra ir saskaņā ar Vadlīniju nacionālo ziņojumu sagatavošanai VII sadaļas 47. punktu.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā ir iekļauta informācija par pētniecību un ilggadīgajiem novērojumiem, ietverot gan vietējās, gan starptautiskās aktivitātes; Pārbaudīt, vai ir sniegta kopsavilkuma informācija par globālā klimata novērošanas sistēmas aktivitātēm.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā ir iekļauta informācija par inovācijām saskaņā ar Vadlīniju nacionālo ziņojumu sagatavošanai IX sadaļas 66. punktu.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā ir iekļauta informācija par izglītību, apmācībām un	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums				

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Datums	Kvalitātes kontrole		Prognožu eksperta atbilde
				Atrastās kļūdas/nepilnības	Rekomendācija	
sabiedrisko izpratni, ievērojot Vadlīniju nacionālo ziņojumu sagatavošanai IX sadaļas 69. punktā ieteikto struktūru.						
Pārbaudīt, vai Nacionālā ziņojuma struktūra ir saskaņā ar Vadlīniju nacionālo ziņojumu sagatavošanai pielikumā ieteikto struktūru.	Nacionālais ziņojums	Pilnīgums Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai Nacionālajā ziņojumā un/vai Divgadu caurskatāmības ziņojumā ir iekļauta informācija par finanšu resursiem un tehnoloģiju pārnesi, kā arī kapacitātes atbalstu trešajām valstīm un ir aizpildītas attiecīgās kopējā tabulārā formāta tabulas (7-9).	Nacionālais ziņojums Divgadu caurskatāmības ziņojums	Pilnīgums Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai iepriekšējos pārbaudes ziņojumos saņemtās rekomendācijas ir ņemtas vērā ziņojumos.	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm; Nacionālais ziņojums; Divgadu caurskatāmības ziņojums	Caurskatāmība				
Pārbaudīt, vai Divgadu caurskatāmības ziņojumā ir aprakstītas nacionāli noteiktā devuma saistības, ietverot visus apstākļus un pieņēmumus, kas saistīti ar šī mērķa sasniegšanu.	Divgadu caurskatāmības ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Divgadu caurskatāmības ziņojumā ziņotā informācija par nacionāli noteiktā devuma saistībām ir saskaņā ar	Divgadu caurskatāmības ziņojums	Pilnīgums				

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Datums	Kvalitātes kontrole		Prognožu eksperta atbilde
				Atrastās kļūdas/nepilnības	Rekomendācija	
Lēmuma 18/CMA.1 ²⁶ III sadaļu.						
Pārbaudīt, vai Divgadu caurskatāmības ziņojumā ir iekļauta informācija par klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas darbībām, ietverot politiku un pasākumus, kas valstī ir ieviesti vai plānoti ieviest, salīdzinājumā ar iepriekšējo Nacionālo ziņojumu vai Divgadu caurskatāmības ziņojumu, lai noteiktā devuma saistības.	Divgadu caurskatāmības ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai Divgadu caurskatāmības ziņojumā ir iekļauta informācija par nacionālās sistēmas darbību.	Divgadu caurskatāmības ziņojums	Pilnīgums				
Pārbaudīt, vai aprakstītie politikas un pasākumi iekļauti atbilstoši metodoloģijai scenārijā ar esošiem pasākumiem un scenārijā ar papildus pasākumiem.	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm	Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai ir veikta būtisku attiecīgo sektoru ietekmējošu parametru jutīguma analīze.	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm	Pabeigtība				
Vai prognozēšanā ir izmantotas “darba grupas” noteiktās makroekonomiskās prognozes.	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm	Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai ir veiktas visu avotu un gāzu emisiju aprēķināšana.	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm	Pilnīgums				

²⁶ Pieejams https://unfccc.int/sites/default/files/resource/CMA2018_03a02E.pdf (27.-31.lp.)

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES PROCEDŪRU PROGRAMMA
IKGADĒJĀS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU INVENTARIZĀCIJAS UN SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU
PROGNOŽU SAGATAVOŠANAI

Darbība	Ziņojums	Kvalitātes princips	Datums	Kvalitātes kontrole		Prognožu eksperta atbilde
				Atrastās kļūdas/nepilnības	Rekomendācija	
Pārbaudīt, vai prognozēšanā uzrādītās bāzes gada emisijas atbilst pēdējā iesniegtajā ikgadējā inventarizācijā ziņotajām.	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm	Precizitāte Saskaņotība				
Pārbaudīt, vai ir aprakstīta prognozēšanā izmantotā metodoloģija un modeļi.	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm	Caurskatāmība				
Pārbaudīt, vai ir aprakstīti galvenie izmantotie pieņēmumi, kas nosaka sektora SEG aprēķināšanā izmantoto darbību datu attīstību.	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm	Caurskatāmība				
Pārbaudīt, vai ir veikts aprakstīto SEG samazinošo pasākumu ietekmes novērtējums.	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm	Pilnīgums				
Pārbaudīt emisijas faktoru (ne CO ₂) attīstības tendences prognozēšanas periodā un secināt, vai tās atbilst scenārijā ietvertām attīstības tendencēm (pasākumiem un politikām).	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm	Salīdzināmība				
Ar indikatoru pieeju pārbaudīt emisiju izmaiņu tendences prognozēšanas periodā (emisijas attiecinātas pret izvēlētu raksturojošu aktivitātes parametru sektorā).	Integrētais ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm	Precizitāte				

Pēc kvalitātes kontroles veidlapu aizpildīšanas kvalitātes kontroles vadītājs (LVĢMC) tās nosūta prognožu ekspertiem pārbaudīšanai un atbilžu sniegšanai. Prognožu eksperti ievieto savas atbildes kolonā “Prognožu eksperta atbilde” un ņem vērā rekomendācijas, plānojot tālākos uzlabojumus. Pēc tam kvalitātes kontroles veidlapas tiek nosūtītas atpakaļ kvalitātes kontroles vadītājam (LVĢMC), kurš tās ievieto zem attiecīgā gada prognožu mapes, kvalitātes novērtēšanas un kvalitātes kontroles mapē pie konkrētā sektora.

2.2 PROGNOŽU DATU UN INFORMĀCIJAS DOKUMENTĒŠANA UN ARHIVĒŠANA

Veiktās kvalitātes novērtēšanas un kvalitātes kontroles aktivitātes, pielietotās metodes un dati prognožu aprēķināšanā atbilstoši jādokumentē ietverot:

- darbību datu avotus un vērtības, izmantotos pieauguma faktorus, emisiju faktorus, definīcijas, sektorālo iedalījumu, pieņēmumus un citu specifisko informāciju par katru kategoriju;
- metodoloģiskos aprakstus par katru sektoru;
- informāciju par veiktajām kvalitātes novērtēšanas un kvalitātes kontroles aktivitātēm;
- papildus informāciju par darbību datu kvalitāti, metodēm;
- informāciju par plānotajiem uzlabojumiem;
- darbību datu devēju kontaktinformāciju (ja iespējams);

Prognožu eksperti iepriekš minēto dokumentāciju iesniedz KEM saskaņā ar izpildes grafiku (12. tabula).

ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un tās Parīzes nolīguma
SEG inventarizācijas
(norāda sektoru)

sagatavošanas instrukcija (aprēķinu un apraksta sagatavošanai)

Instrukcijas struktūra:

- Mērķis
- Lietošanas/darbības sfēra
- Saturs
- Vispārējs sektora apraksts
- Darbību datu ieguves mehānisms
- Darbību datu atrašanās vietas apraksts
- Emisiju aprēķiniem lietotās metodes
- Emisiju aprēķiniem lietotie pieņēmumi
- Izmantotie emisiju faktori
- Emisiju aprēķinu datubāzes apraksts
- Datubāzes atrašanās vietas apraksts
- Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras

**ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un tās
Parīzes nolīguma SEG inventarizācijas
(norāda sektoru)
_____ sagatavošanas instrukcija
(aprēķinu un apraksta sagatavošanai)**

	<i>V., Uzvārds</i>	<i>Amats/institūcija</i>	<i>Datums</i>
IZSTRĀDĀJA:			
IZSKATĪJA/APSTIPRINĀJA:			

MĒRĶIS

2022.gada 25.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr. 675 “Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas sistēmas, prognožu sistēmas un sistēmas ziņošanai par pielāgošanos klimata pārmaiņām izveidošanas un uzturēšanas kārtība” izpilde. Sagatavot ikgadējo SEG inventarizāciju (norāda sektoru) _____ saskaņā ar Konvencijas Līgumslēdzēju pušu konferences lēmumu 18/CMA.1, lēmumu 5/CMA.3, Regulu 2018/1999 un Regulu 2020/1208 emisiju aprēķiniem, izmantojot 2006.gada Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (KPSP) vadlīnijas (turpmāk – 2006.gada KPSP vadlīnijas). Ikgadējā rezultātu iesniegšana Klimata un enerģētikas ministrijā (turpmāk – KEM) saskaņā ar laika grafiku MK noteikumos Nr. 675 noteiktajā kārtībā.

LIETOŠANAS/DARBĪBAS SFĒRA

SEG inventarizācijas (emisiju aprēķinu un apraksta) sagatavošana no (norāda sektoru) _____ sektora Latvijas SEG inventarizācijai.

SEG prognožu (norāda sektoru)

sagatavošanas instrukcija (aprēķinu un apraksta sagatavošanai)

Instrukcijas struktūra:

- Mērķis
- Lietošanas/darbības sfēra
- Saturs
- Darbību datu ieguves mehānisms
- Darbību datu atrašanās vietas apraksts
- Emisiju prognožu aprēķiniem lietotās metodes
- Emisiju prognožu aprēķiniem lietotie pieņēmumi
- Emisiju prognožu aprēķinu datubāzes apraksts
- Datubāzes atrašanās vietas apraksts
- Kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras

SEG prognožu (norāda sektoru)

sagatavošanas instrukcija (aprēķinu un apraksta sagatavošanai)

	<i>V., Uzvārds</i>	<i>Amats/institūcija</i>	<i>Datums</i>
IZSTRĀDĀJA:			
IZSKATĪJA/APSTIPRINĀJA:			

MĒRĶIS

2022.gada 25.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr. 675 “Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas sistēmas, prognožu sistēmas un sistēmas ziņošanai par pielāgošanos klimata pārmaiņām izveidošanas un uzturēšanas kārtība” izpilde. Sagatavot SEG prognožu (norāda sektoru) _____ saskaņā ar Konvencijas Līgumslēdzēju pušu konferences lēmumu 18/CMA.1, 5/CMA.3 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 SEG prognožu aprēķiniem. Ikgadējā rezultātu iesniegšana Klimata un enerģētikas ministrijā (turpmāk – KEM) saskaņā ar laika grafiku MK noteikumos Nr. 675 noteiktajā kārtībā.

LIETOŠANAS/DARBĪBAS SFĒRA

SEG prognožu (aprēķinu un apraksta) sagatavošana no (norāda sektoru) _____ sektora Latvijas SEG prognožu ziņojumiem.